

Tingbok for Ringerike

Bok 35

1687

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av
Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søk.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Forord:

TINGBOK nr.35 - 1687 for Ringerike er den 14. i rekken av tingbøker for Ringerike som jeg har transkribert. Tingboka er avlest fra mikrofilm PF 1120. Som tidligere er side-tallet fra tingboka notert i teksten.

Vågård 24.september 1997.

Thorleif Solberg.

Tingbok 1687.

I tingbok 34 er referert en eneste sak fra 1687, som jeg her gir et utdrag av:
S.1 og følg.

RETTERGANG PÅ ASK I NORDERHOV 18.februar 1687.

Lagrette: Ole Siverson Vaker, Lars Veisten, Embret Veisten, Rasmus Veisten, Halvor Bråk og Nils Hverven.
Overværende ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen og bygdelensmannen Villads Trøgstad.

Citanten Tomas Ask inngav en femte stevning av ko.ma.fogd utstedt den 11.febr., og uttagen over disse efterskrevne, nemlig Sr.Jacob Lut, til å møte på åsteden Ask, og der at hosvære de omtvistede 12 tylter loddbjelker bli lovlig eftersett og opptalt efter lagmann Stochflets hjemfindelsesdom av dato 26.januar.

Item Ole Bjørke, Augustinus Haga, Johannes Egge, Ole Veholt og Iver Hjelle, som har begått den omtvistede hogst.

Nok Hans Averøen, Anders Karlsrud og Hans Korsdal til vidnesbyrd og å utvise hvor lasten er åvirket.

På ko.ma.skoginspektørs vegne møtte fullmektigen Jørgen Mercher, som hevdet at samme sak er hans ko.ma. inpalede og fredlyste skog angående.

Citanten Tomas Ask la frem en lagmannsdom utstedt den første søgnedag efter Pålsmesse 1687.

Det ble en omfattende diskusjon mellem partene om stevningen var lovlig foretatt, og om endel juridiske finesser.

Jørgen Larsen på Hønen protesterte således i denne sak, at da Ole Bjørke, Ole Veholt, Johannes Egge, Iver Hjelle og Augustinus Haga efter hans tillatelse hadde hugget og fremdrevet en annen trelast i hans gårders underliggende eiedeler, nemlig Hjelmerud og Tronrud i Soknedalen, da mener han at denne sak mellem Tomas Ask og Jacob Lut ikke bør komme ham til noen hinder eller prejudits i ringeste måte.

Saken fortsatte dagen efter med nye diskusjoner om formaliteter. Tomas Ask hevdet at han holdt seg til en åstedssaks dom ved det søndre delet mellom Ask og Hjelle av den 11.og 12.juni 1686, og at åvirket var skjedd innen hans distrikt og hjemrast. Han mente Jacob Lut var lovlig stevnt, og at han hadde ansvar for at de innstevnte bønder også var lovlig kalt. Og Jacob Lut måtte være ansvarlig for all den skade han ham har forårsaket.

Rettsens konklusjon:

Da Sr.Jacob Luts befullmektigede tjener Albrit Kruse, beviser her for retten med 5.stevningens påskrift, endel av de innstevnte ikke var varslet de behørlige 5 netter før sakens antagelse, samt at Tomas Ask ikke har holt seg efter veledle hr.lagmanns dom, dat. Christiania den 26.passado 1687, mellende at alle vedkommende og omgrensende gårders proprietærer skulle gis lovlig varsel, som heller ikke efterkommet, da kjennes for rett, at den ombemelte og av Tomas Ask utvirkede femte stevne bør i ingen måte stå ved makt, men saken henvises til nytt stevne mål.

Befinner seg Tomas Ask av tilbemelte Jacob Lut ved stevningens opphold å være forurettet, søke seg sin regress hos ham det beste han vet og kan for sin verneting.

TINGBOK 35 - 1687.

S.16 b. ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
7.mars 1687.

Var overværwnde ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen, samt efternevnte lagrettesmenn: Kristoffer Haldum, Knut Veien, Knut Ve, Tomas Hauge (Opsal/Haugen i Herradsbygda), Iver Halsteinrud og Jens Sørum.

Hvor da monsr.Madts Trulsen av Christiania lot tinglyse en kontrakt og forlikning imellem hannem og forrige fogd Sr. S.17 a. Christen Christensen, om deres skogbruk og eignedeler til deres plasser, Dybendal og Aggersli, hvorledes enhver deruti skal nyte og følge, datert 7.oktober 1685.

Hr.assessor og lagmann Sr.Lars Christensen, lot tinglyse et transport og overdragelsebrev av Tommas Russell og Halvor Tollefsen til hannem utstedt, på tvende sager uti Hønnefossen, kalles Fosse og Berger sager, med all des tilbehør. Så og den gård Skøyen i Lands prestegjeld, samt Struksnes, Sifferud og Sand ibid. Dat.16.aug.1686.

Torsten Narvesen Bergsund lot tinglyse et skjøte av Sr.Jacob Lut til hannem utstedt, på hans eigende del uti Skollerud i Ådalen, skyldende årlig halvtredje hud med bygsel over halve gården. Dat.4.nov.1686.

Nok lot Torsten Bergsund tinglyse et makeskiftebrev, hvorledes Truls Aslesen Semmen til hannem avstått all hans hustrus, Guri Halvorsdatters arvelige rett og tilstand i den ødegård Flaskerud, så og uti Nøkleby efter fader og moder. Såsom uti Flaskerud to setting og uti Nøkleby en setting og 5/11 setting.

Derimot har han til Truls Semmen igjen avstått all hans hustrus odelsrett og tilstand, så og hans versøsters, Ingri Asledatters odelsrett og tilstand efter foreldre og søskende, uti Søre Semmen. Dat.17.okt.1685.

S.17 b. Monsr.Gregers Mortensen lot tinglyse en transport av hr.Jens Pedersen Pharo og Lars Larsen Spydeberg til hannem utstedt, på deres efter salig Morten Larsen tilfallende anparter uti Vestre Veigsall (Veksal). Dat.25.okt.1686.

Torger Gudbrandsen Veisten lot tinglyse et skjøte av Trond Olsen Vaker til hannem utstedt på en rødningsplass kalles Fleskerud, skyldende tre skinn, dat.14. 10br.1686.

Fogdens fullmektig Christian Tommesen efter hjemstevne i rette fordret Tosten Modalen og Torkel Snodalen, for skyssferds overhørighet nu forleden på tingreisen ad Hallingdalen. Formente de derfor burde bøte deres sigt med årsakelig omkostning. De fornevnte innstevnte møtte tilstede, og sa at de nylig var kommen av skogen med deres hester. Men som de ei har møtt med deres hester efter de tilsagt, eller leid annen i deres sted, så er de tilfunden for slik overhørighet at bøte til ko.ma., hver to mark sølv og en riksort i omkostning.

Nok efter hjemstevne i rette fordret ko-ma.fogds fullmektig Christian Tommesen et kvinnfolk ved navn Anne Mogensdatter for hennes leiermåls bøter, for tvende ganger leiermål begått med Knut Olsen Riber. Samme kvinnfolk møtte selv i rette. og ei kunne benekte hun jo samme tvende leiermål med Knut Riber begått. Men mente at Knut som barnefader burde bøkene på hennes vegne betale. Efter hvilken leilighet og begangne forseelser, bemelte Anne Mogensdatter er tilfunden at bøte til ko.ma. efter recessen for hvert leiermål seks riksdaler og en halvdaler i omkostning. Og S.18 a. om hun ei har middel til bøkene at betale, da med straff på kroppen at forholdes efter recessens innhold.

Nok efter hjemstevne i rette fordret Christian Tommesen et kvinnfolk ved navn Anne Torbjørnsdatter Follum, for leiermål begått med en kjøredreng, navnlig Lars Olsen. Samme kvinnfolk møtte uti rette, og ei benektet samme leiermål jo at ha begått. Er derfor tilfunden at bøte sin sigt til ko.ma., nemlig 6 rdl. med en halv daler i omkostning. Og hvis hun ikke har at betale med, da at forholdes recessens foresigelse.

Hr.assistensråd velb.Jørgen Phillipsen ved sin fullmektige tjener Anders Jørgensen, efter en i retten inngiven rigens citation dat.2.febr.1687, i rette fordret Paul Alfsen Hval for varer og penger han hannem skyldig, og ei med gode vil betale. Hvorpå han fremla en seddels specification under hans velb,h hånd, dat.14.febr. = bedragende til 25 rdl.2 ort 15 skilling og 4 rdl.3 ort 12 skilling i omkostning og dompenger. Den innstevnte Paul Hval møtte uti rette og gjelden ei benektet, undtagen 1 1/2 rdl. for 200 vrakbord som hans fader av Peder Madsen skulle ha bekommet. Det øvrige som er 24 rdl.15 skilling med de anskrevne 4-3-12 i omkostning, så og rente av 10 rdl. i rede penge bekommet, er Paul Hval hermed tilfunden at betale innen halvmånnds dag, eller ved vorderings adferd at utsøkes efter loven.

Villads Trøgstad inngav en rigens stevning dat.26.jan.1687, ved hvilken han hitstevnet Tomas Ask for tredve riksdaler han hannem efter kontrakt skyldig.

På Tomas Asks vegne svarte Anders Karlsrud, at han med svakhet beheftet, og ei kan møte. Hvorfor samme stevning til neste saketing er forfløtt.

S,18 b. Velbemelte hr.assistensråd Jørgen Phillipsen ved fornevnte hans tjener Anders Jørgensen, efter en forrig i rette verdte rigens citation dat.2.mai 1686, som fra forrige ting hittil forfløtt, i rette fordret Lars Madsen Loe for hvis han hannem skyldig, efter derom inngivne hans velb.hs innlegg og specification dat.12.febr.1687, bedragende til 44 rdl.2 ort 16 skilling.

Men som Lars Loe hverken selv eller noen på hans vegne møter eller svarer til stevning, så er han herved tilfunden at bøte til ko.ma. for des overhørighet, åtte ørtuger og 13 mark sølv, og citanten to riksdaler i omkostning.

Villads Trøgstad efter hjemstevne i rette fordret Nils og Svend Hverven, så og endel som han sier, sammenrottede folk, Peder og Nils Hverven, Rasmus Mikkelsen soldat, Knut Tandberg og en annen fremmed mann, formedelst de hans folk med trussel og hugg fratatt en bråtehugst uti sameiger skog og mark til Trøgstad og Hverven etc.

De fornevnte Nils og Svend Hverven møtte uti rette og sa seg ingen urett at ha gjort. Og sa at egedelene er skift og delt fra hinannen, som de sa at ville gjøre bevislig, at Vilads innfallen uti de egedeler som deres gård tilhører. Hvilken bevislighet de erbyder seg til neste ting at fremskaffe. Hvorfor saken også til des fullbyrdelse til neste saketing er forfløtt.

Jens Sax, Villads Trøgstad, Iver Hjelle og Siver Tandberg erbød seg i rette imot monsr.Jørgen Mercher, som de sier at ha latt dem ved hjemstevne hitcitere, og han ei selv møter i rette.

S.19 a. ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE
9.mars 1687.

Var overværendes ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen, bygdelenmannen Johannes Svarstad, samt efternevnte lagrettesmenn:
Tolle Haug, Tarald Solberg, Engebret Opsal, Knut Pjåka, Tolle Grefsrud og Hans Solum.

Hvor da efternevnte bønder "sored" deres lagrettesed, nemlig:
Mikkel Fjeld, Jørgen Fjeld, Nils Bye, Gudbrand Løken, Mads Burrud (Bure) og Ole Vesetrud.

Hr.assistensråd veledle Jørgen Phillipsen ved hans tjener Anders Jørgensen, inngav en rigens citation dat.2.mai 1686, som fra forrige ting hittil forfløtt, efter hvilken han i rette fordret Hans Bye for gjeld og restants han til hannem skyldig. Hvorom han inngav en regning under Jørgen Phillipsens hånd dat.11.10br.1686, hvorefter Hans skulle bli skyldig til penge 132 rdl.2 ort, item 2 kjør og 12 geiter, med derom videre etc.

Den innstevnte Hans Bye møtte selv i rette, og formente ei så meget at være skyldig, som uti fornevnte regning står anskreven. Sier også at han har ført 28 "tiøuf" bord for hans husbond uti "Egger Elfuen", så og kjørt 10 tylter tømmer i Vågårdskogen, som han ikke vet i denne regning er godtgjort. Sa også at den tid hans kvinne var oppe og gjorde regning med husbonden, at hun da, efter hennes hjemkomst, berettet for Hans, at husbonden sa for S.19 b. henne, at Hans da skulle bli skyldig efter samme avregning treve daler.

Ellers var han begjærendes delution til neste ting, så ville han desforinnen innstille seg hos sin landherre til endelig avregning, og så i mueligste måter stille hannem tilfreds med arbeid og hvis han efter hånden kan bringe til veie.

Videre berettet Hans Bye, at det var åttetønner bygg som i forleden år ble avtresket, og ved lensmannen oppmålt, og husbonden latt anamme. Og står i regningen ei mere enn 5 1/2 tønne med godt og lett korn tilsammen.

Sa og at hans høy i laden ble samme tid anslagen for sju lass, og ei mere tilført enn to lass. Hvilket lensmannen med hannem vedgikk at det var åtte tønner korn som ble oppmålt, og høyet anslått for sju lass. Men hvem det forminket eller borttaget, visste han ikke.

Anders Jørgensen derimot sa, at hans husbonde hadde ikke bekommet mere av samme høy og korn enn som i regningen står innført.

De 28 tiøuf bord som Hans foregir at ha ført i Eggerelven, så og den tømmerkjørsel i Vågårds skog, sier Anders at være hannem godtgjort uti forrige regninger. Og den beretning som Hans forgir at hans kvinne skulle sagt efter hans husbonds ord, at han da efter avregning ei skulle bli mere skyldig enn 30 rdl., det sa Anders at være hans husbond usannferdig påsagt.

Videre sa Anders at dersom Hans Bye kan bevise noe mere at være S.20 a. betalt enn som der står uti regningen, da skal det vorde hannem godtgjort etc.

Hans Bye sa at han nu ikke kan erindre hvoruti det består, eftersom han ikke har av husbonden mått bekommet noen regning eller seddel, hvorvel han det begjæret, og ham ble svaret at han hadde det innført uti sin bok.

Anders Jørgensen var begjærendes dom i saken efter inngivne regning.

Da efterdi Hans Bye ei vedgår, men uti atskillige måter deputerer den inngivne regning, og erbyder at han vil seg hos citanten Sxr. assistentsråd innfinne til endeligere avregning og mueligste fornøyelse, så bør han samme sin erbydning innen neste alminnelige saketing, til hvilken tid saken er forfløtt, at etterkomme. Og hvis ikke skjer, eller han hans veledelhet des forinnen ei tilfredsstiller, da seg her for retten igjen at innfinne til at lide dom og videre rettens kjennelse. Hvor og da formodes hans veledelhet uti retten fortroer sin regnskapsbok,

til kravens yderligere forklaring, efterdi Hans Bye dehpiterter den avregning som in 9br.1684 skal være gjort med hans kvinne som forind bemelt.

Chatrine, salig Jens Pedersens av Bragernes, ved Jens Moe lot inngi en rigens citation dat.27.febr.1687, ved hvilken hun hitstevnet Lars Onsaker, Ole Bjørnsen Stadum, Kristen Gomnes og S.20 b. Anders Jørgensen Viul, at prove om endel master de in aug.1681 ved Skjærdal skal ha inquireret om etc. Samme innstevnte menn møtte alle personlig tilstede, og sa at de efter så lang tids forløp, ei synderlig derom kunne erindre. I synderlighet ei fremvise(?) det som i stevningen angives, at de tilforn derom fra seg given beskrevet. Hvilket dennem ei heller kan tilforpliktes, førenn samme i stevningen ommeldte deres beskrivelse hosfølger.

Peder Knestang i rette fordret den fra seneste ting oppsatte sak imot Sr.Jacob Lut, for de 27 rdl. han hannem skyldig, og nu fordret dom derpå, med rente og forårsakelig omkostning. På Jacob Luttis vegne møtte ingen tilstede eller hans regnskapsbok fremstilte efter forrige forelegg. Så er Jacob Lut hermed tilfunden de forskrevne 27 rdl. til Peder Knestang at betale, med fem rdl. for denne prosess's omkostning og dompenge, og det innen halvmånedsdag, eller ved adferd efter loven at utsøkes.

RETTERGANG PÅ BÅRDRUD I NORDERHOV
den 5.april, som er jordetirsdagen, 1687.

Lagrette: Kristoffer Haldum, Knut Veien, Knut Ve, Nils Follum, Iver Halsteinrud og Tomas Hauge (Opsal i Heradsbygda).
Var overværendes ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens fullmektige tjener Christian Tommesen og bygdelensmannen Villads Trøgstad.

Kom da for oss uti rette Ole Hansen Fjeld av Hole gjeld, og inngav en rigens citation dat.26.januar 1687, ved hvilken han hitstevnet og uti rette fordret Narve Veme for denne ødegård Bårdrud, som han en fremmed mann seg tilforhandlet, og citanten på sin gamle moders og medarvingers vegne dertil nest odelsbåren. Sier at de hannem sine kjøpepenge tilbøden, og han dem ei villet annamme. Formenende at Narve bør samme gods for hannem igjen avstå og løslate imot des lovlige og billige betaling, med derom samme stevnings videre bemeld. Den innstevnte Narve Veme møtte uti rette, og formente seg ei pliktig til dette stevne mål at svare, formedelst hans

medarvinger, såsom samtlig salig Erik Sleviks arvinger, ei hertil er stevnet og kalt, eftersom salig Erik Slevik heruti Bårdrud vært eiende en fjerding gods, som til samtlige arvinger skiftet. Til hvis bevisning han fremla det efter salig Erik Slevik forfattede skiftebrev, dat.30.sept.1679.

Efter tilspørgelse vedsto Narve Veme at han sine medarvingers anparter i Bårdrud har seg ved makeskifte tilforhandlet. Derfor formente citanten det han ei pliktig at stevne anden enn den som godset seg tilholder.

S.21 b. Ble så videre av Narve Veme fremlagt en dom imellem hannem og Villads Trøgstad, dat.Trøgstad tingstue 6.okt.1686. Så og den deruti omrørte salig Tommes Tommesens dom dat.30.mai 1666. Så og et skjøte dat.10.desember 1638, og et odels løsensbrev dat.23. 10br.1648. Nok et skjøte av Solve Bårdrud dat.9. 9br.1675.

Narve Veme påstod at efterdi der er falden snart ved dobbelt hevd på dette påstevnte gods, som efter lovlig adkomst vært hos hannem, og hans handlingsmenn av de rette odels arvinger, uamaget og upåtalt, da formente han at citanten nu ingen rett kan ha derpå at søke eller tale.

Citanten Ole Hansen var begjærendes sakens oppsettelse, så skulle han nærmere bevise sin odels ættlegg til godset.

Hvorfore saken er oppsatt og forfløtt til tingstuen til neste alminnelige saketing, som i Norderhovs prestegjeld hollendis vorder.

DEN 7.APRIL 1687 EFTER EN HØYRESPECTIVE RIGENS CITATION
BLE RETTEN BETJENT ØST I ÅSERNE I VIKSFJERDINGEN I
NORDERHOVS SOGN PÅ RINGERIKE.

S.22 a. Lagrette: Engebret Veisten, Halvor Bråk, Tore Deellen (Deli), Jon Skjørvold, Lars Rakkestad, og Mikkel Gillaug (Gile) på Rasmus Veistens vegne.

Item hosværende bygdelenmannen Villads Trøgstad.

Kom da for oss uti rette monsr.Jørgen Mercher og inngav en rigens citation av dato 18.mars 1687, ved hvilken hans principal hr. skoginspecteur Sr.Anders Nilsen Moss, har latt til åsteden Gundereng stevne og tiltale Peder Rasmussen Rå, for han seg skal ha tilfordristet at inngå i Gundereng skog, som av de committerede til ko.ma. tjenest skal være innpælet og fredlyst. Og der latt nedfelle en andel spirer som på åsteden beliggende. Formenende han ikke alleneste bør ha samme last forbrutt, men enn og derfor at lide efter meddelte ko.ma. nådigste instruks, med derom videre samme stevnings bemeld.

Derefter blev av monsr. Jørgen Mercher uti retten anvist den forretning som de committerede commissarier velb. manhaffte og høyagtbare menn herr oberst liutenant Marguart Maagelsen, capitani Henrik Johan von Rommellhoff, Sr.Claus Hogern(?) og

Sr.Jørgen Dehor har under deres hender og forsegling fra seg givet beskreven om hans skoge, som til ko.ma. tjeneste er S.22 b. innpollet og fredlyst, dat.den 30.juli 1680. Hvoruti i blant annet her på Ringerike finnes således innført; Gundereng, skylder et skinn, brukes av Peder Rasmussen Rå. I samme rette tilliggende skog befinnes til spirer tjenlig av 10 og 12 palm ti tylter, samt skjønn tilvoksende skog, hvilken skog og blev fredlyst.

Den innstevnte Peder Rasmussen møtte uti rette, og foregav at denne påstevnte hugst er ikke gjort på Gunderengs, men alt på Svarveruds og Piogens (Pjåkas) eiedeler, og at det allene er huggen til hustømmer.

Den fornevnte påstevnte vid er av lagrettet opptalt til 3 tylter og 8 trær. Og deriblant ei mere kunne finnes døgtig til spirer enn 6 trær som neppelig holdt ti palm. Det øvrige kunne ei ansees for annet enn til hustømmer. Var dog "schontsed" på rotenden som det der hugges til spirer.

Peder Rasmussen i retten anviste en copie under prostens herr Otte Jacobsens hånd av det document som hannem av skoginspecteur er tilstillet at fredlyse, dat.28.aug.1686, og på hestegården opplest den 5.desember 1686, hvoruti ei benevnes om Gundereng. Monsr.Mercher på sin gunstige principals vegne hertil svarte, belangende denne Peder Rasmussens påstand, synes ikkun at være utflukt saken til prolongation. Thi om ennskjønt den ikke til fredlysning uti den til prosten hr.Otte leverede begjæring finnes mentionered, er ikke skjedd til dens forglemmelse. Thi det er at agte og et gyldig fundament til påståelse, som han formener at Gundereng skog i den overleverede begjæring til ko.ma.fogd Sr. Henrik Pettersen finnes innført, og på tinget fredlyst.

Ja enn ydermere efter instruxionins tilhold, overleverte bygdelensmannens sønn en begjæring til skogens fredlysning på hestebakken at forkynne, hvoruti Gundereng er annoterit. Så Peder Rasmussen noksom kunne vite at holde seg samme tvende fredlysninger efterrettelig.

Peder Rasmussen fremla et pantebrev av Jon Hønen og Gudbrand Hov til salig Ole Torkelsen utstedt, på den plass Svarverud for 7 1/2 rdl. pantepenger, dat.18. 9br.1642. Derefter formente Peder Rasmussen at han med prov og vidnesbyrd ville gjøre bevislig, at denne påstevnte hugst er skjedd uti Svarverud skog.

Hvorimot monsr.Mercher formente om haves noen prov i så måte at føre, at det da av provene på åsteden des dele bør anvises.

S.23 b. Hvortil han samtykket og bevilget. Søkes oppsettelse til åsteden til nestkommende 13.juni, at Peder Rasmussen da fremskaffer hvis bevislighet han seg til befrielse kan ha.

VÅPENTING PÅ GOMNES I HOLE den 23.april 1687.

Ble og da retten betinget med efternevnte lagrettesmenn: Kristen Frøoug (Frøhaug), Ole Gjesvold, Helloug Fjeld, Anders Ru (Rud),

Kristoffer Bili, Engebret Opsal. Overværende ko.ma.fogds fullmektige tjener Christian Tommesen og bygdelenismannen Johannes Svarstad.

Hvor da på den dydige matrones Catrine salig Jens Pedersens av Bragernes, hennes vegne, fremkom velagte Jens Nilsen Mo, som efter den forind bemelte 9.marti inngivne rigens citation, for retten fremfordret de deruti hitstevnte Lars Onsaker, Ole Bjørnsen Stadum og Kristen Gornes, til at prove om de in anno 1681 ved Skjærdalen besiktede master. Hvilke alle tre møtte i rette.

Videre blev av Jens Mo fremlagt hr.assistentsråd velb.Jørgen Phillipsens missive til Ole Bjørke, til at anhøre provene på hans vegne, dat.7.april 1687.

Ble så av Jens Mo fremlagt det som bemelte innstevnte mender S.24 a. Tilforn fra seg givet beskreven, under deres egne hender og bomerker, således lydende:

"Anno 1681 den 16.mai har vi undertegnede efter hans ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens befal, oppregnet med velædle hr.præsident Sr.Lars Jacobsens merke, ved Skjærdalen beliggende åtte tylter og fire trær. Befantes at være en 22 palm, seks 20 palm, tjuge og to 18 palm, "fôrgetiuffge" og fem 16 palm, og ni 14 palm, mesten av sin fulle lengde. Så befalte Peder Eliassen sine folk og tok palmestokken og snoren fra oss. Dette testeres med voris henders og bomerkers undertegnelse. Actum Skjærdalen ut supra.

Lars Nilsen, Ole Bjørnsen,
egen hånd. egen hånd.

Kristen Johansens bomerke.

Disse at være forrettet uti Sr.Jens Pedersens absents som fullmektig, test.: Anders Jørgensen."

Denne forskrevne tilstand vedsto nu Lars Onsaker, Ole Bjørnsen og Kristen Johansen, at ha således forrettet og under deres hender og bomerker givet beskreven. Hvilken efter opplesning de nu ved deres avlagte bogered således vedsto, at de seg nu ei anderledes kan erindre enn jo således forrettet og befundens som samme deres beskrivelse omformelder.

S.24 b. RETTERGANG PÅ LI I NORDERHOV 2.mai 1687.

Lagrettesmenn: Halvor Bråk, Engebret Veisten, Rasmus Veisten, Trond Vaker, Knut Vaker og Erik Tandberg.
Overværendes bygdelenismann Villads Knutsen Trøgstad.

Kom da for oss uti rette velagt Ole Kristensen Moe, som inngav en rigens citation dat.8.april 1687, ved hvilken velædle hr.assessor Anders Simensen lot stevne og tiltale sin landbonde Jacob Li, for hans gård Lis beboelse, av hvilken han i mange år skal restere landskyld og holding, samt gårdens husbygning latt forfalle, jorden ved "lod sæd"(?) og misbruk meget fordervet. Formenende

han derfor tilbørlig bør svare og av gården utkastes, efter derom samme stevnings videre bemeld.

Den innstevnte Jacob Li var selv i retten tilstede til vedermåls tale.

Ble så Ole Kristensen tilspurt hvor meget den rester av landskyld og rettighet, som Jacob Li nu fordres. Derom fremla han hr.assessor Anders Simensens hannem tilskrevne missive, dat.28.januari 1686, hvoruti bemeldes at Jacob Li efter liquidation den 2.april 1685 på hans landskyld og rettighet ble S.25 a. skyldig 10 rdl.2 ort 16 skilling. Derforuten hans resterende landskyld for anno 1685 av et skip pund tunge 7 rdl., av et halvt pund humle 2 ort. Men for det år 1686 kreves ikke Jacob, men Daniel Holgersen som gården det år ble bevilget. Jacob Li vedgikk at han efter den avregning av 2.april 1685 ble skyldig ti rdl. 2 ort 16 skilling, som uti fornevnte hr.assessors skrivelse bemeldes. Men deruti at burde avkortet og komme hannem tilgode det års landskyld for anno 1681, som han til Nils Villadsen betalt, og hannem ei godtgjort. Hvorom han fremla en copie av Nils Villadsens kviteringsseddel med hr.assessor Anders Simensens tjener L.Madtsens påskrift, at han originalen til seg anammet, dat.15.april 1685.

Befinnes så Jacob Li at skulle skyldig blive, såsom først de 10 rdl.2 ort 16 skilling efter liquidation, og 7 rdl.2 ort for det års landskyld og rettighet for anno 1685, er tilsammen 18 rdl.16 skilling. Og hva seg angår den fornevnte Nils Villadsens seddel for det pund landskyld pro anno 1681, påsto Ole Kristensen at være hannem uti den ommeldte liquidation godtgjort, eftersom hr.assessor originalseddelen til seg anammet. Hvorforuten ei heller forklares noen fullmakt Nils Villadsen at ha hatt til samme landskylds oppebørsel.

Hvorfor Jacob Li er tilfunden forskrevne resterende landskyld og rettighet til hr.assessor Anders Simensen at betale innen halvmånedsdag, med 6 rdl. i omkostning, eller ved vorderings adferd hos hannem at utsøkes efter loven. Og seg efterdags ei videre med gården til bruks eller besittelse befatte, med mindre han det anderledes kan ha uti landherrens minne, efterdi han for sådan sin landskylds og rettighets misbetaling, sin gårds feste har forbrutt efter loven lands E:B:1.capt.

Ellers efter Ole Kristensens begjæring og påstand ble gårdens åbot besiktet av lagrettet, som befantes gamle huse over alt, undtagen stallen som døgtig. Og fantes ei noe av Jacob Li at være oppbygd, videre enn en ny badstue. Låvehusene befantes av alder at være ganske forråtnet og udøgtig. De andre øvrige huse som dog brukelig, over alt av alder brøstfeldig, både på veggene og tak. Dog takene synes at ha vært mest "draabelast" (?). Ellers sa lagrettet dennem nok som vitterlig, at gården var mere brøstfeldig både på huse og gjerdesgårder førenn Jacob kom til gården.

Hvis ellers efter Jacobs påstand kan befinnes, at det pund landskyld for anno 1681 ei er hannem godtgjort uti den omrørte S.26 a. liquidation, eller hr.assessor hannem det ei vil godtgjøre, da bør hannem sin seddel at igjen leveres. Og han derefter har sin regress til dennem som samme pund landskyld oppebåret.

RETTERGANG PÅ MO I STEINSFJERDINGEN 10.juni 1687.

Lagrette: Trond Horum, Jørgen Fjeld, Mikkel Fjeld, Mads Sørum, Anders Horum og Ole Lore.
Hosværende bygdelensmannen Johannes Abrahamsen Svarstad.

Kom da for oss uti rette hr.assistentråd velb.Jørgen Phillipsens fullmektig Lars Medtsen, og uti rette produserte en rigens citation, dat.21.april 1687, ved hvilken han til i dags latt hitstevne og i rette søke Jens Nilsen Moe, formedelst han år efter annet gårdens tilliggende skoger uten hans som landherres minde og tillatelse, og særdeles uti dette år med atskillig last skal ha forhugget. Formenende han derfor bør lide og innstå efter loven, med all den skades oppretning efter granskning, og særdeles det nu beliggende og arresterede at ha forbrutt, med samt omkostnings erstatning etc.

Dernest inngav Lars Madtsen fogden Sr.Henrik Pettersens utstede S.26 b. arrest, efter hr.assistentsråds begjæring, på den omtvistige last, dat.23.mars og 26.april 1687, med Jens Moes egen påskrift. Item derpå av bygdelensmannen Johannes Svarstad tegnet, at han med Anders Hågensen og Halvor Hengsle har opptalt Jens Moes last, som befundens ved hans "tydstes"(?) en tylt loddbjelker som var råttten i enden. Nok ved "balsers"(?) og på Moeskastet tre tylter spirer, nok en loddbjelke som var råttten i enden, og åtte stokker hustømmer etc.

Jens Moe vedstod at det seg således forholder med hans last som fornevnte besiktelse omformelder. Og sa enn videre at han har seksten tylter sagtømmer, hvorav de åtte tylter ligget siden ifjor, og de andre åtte tylter i år huggen. Men han sier at av samme last er bortdreven med flommen to loddbjelker og tre spirer. Men det øvrige er igjen beliggendes endel på landet og endel i vannet.

Ble så av Lars Madtsen fremlagt hr.assistentsråds skriftlige innlegg og hannem givne fullmakt, dat.7.hujus.

Derefter var Lars Madtsen av Jens Moe begjærendes, at han selv vil forklare og frasige hvor megen last han har hugget og utdrevet år fra år, siden han bygslet gården. Dertil svarte Jens Moe at han kunne det ikke erindre.

Derimot svarte Lars Madtsen, at om enskjønt Jens Moe ikke så egentlig kunne erindre hvor meget han hugget, så kunne han da S.27 a. vel vite stedene hvor han har hugget, og var begjærendes han det ville anwise, at derefter kunne erfares og stubbene optelles.

Jens Moe var begjærendes at saken måtte oppsettes på nogen tid, så skulle han imidlertid gi sitt beste og ytterste flid at tale seg i minde med landherren. Desforinden skulle han og ha "mue" og varetekt på lasten, at den skulle bli uti behold.

Angående det hr.assistentsråd uti sitt innleg påstår og begjærer lasten at taxeres, så undskylder lagrettet seg at de er deruti

ukyndig, og ei har noen videnskap om at taksere sådan last, men at måtte skje ved andre som derom bedre forstand kan ha. Til hvilke bemeldte tvende poster angående, det Jens Moe begjærer sakens oppsettelse, og mennene sier seg ukyndig til lastens taxering, svarte han at han innstiller det til dommerens skjønnsomhet som forsvarlig kan eragtes. Da efter sådan fornevnte Jens Moes begjæring og erbydning, og lagrettet undskylder seg at være ukyndig til den påstående lastens taxering, så er saken forfløtt til nestkommende 6.juli. Og om Jens Moe desforinnen ei skulle kunne formå seg uti minnelighet med hr.assistentsråd, som dog formodes, og om lasten efter påstand skulle takseres, da eragtes fornøden at citanten dertil lar tilnevne og beskikke tvende kyndige menn, som det kan forrette. Gåes da videre derefter hvis retten kan medføre.

S.40 a. ALMINNELIG SAKE- OG SKATTETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDEREHOV 27.juni 1687.

Var overværendes ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen, bygdelenismannen Vilads Trøgstad, samt efternevnte lagrettesmenn: Kristofer Haldum, Jens Sørum, Knut Veien, Halvor Bråk, Knut Ve, Tomas Hauge (Opsal), Iver Halsteinrud, Torger Breien, Ole Veholt, Mads Lerberg, Kristoffer Røyseng og Johannes Egge.

Har de ermelte ko.ma.fogd Sr. Henrik Pettersen for almuen latt opplese ko,ma,nådigste forordning om skattenes påbud uti Norge for år 1687, dat.10.febr.1687.

Nok forkynt ko.ma.nådigste til Sr.Anders Bojesen givne bestalling, des copie under hans hånd, dat.26.febr.1687, at være gen.veimester syndenfjells.

Voris gunstige hr.amtmann velb.Mathias Tonsbergs skrivelse til fogden, meldende at stiftamtskriveren skal forrette det som gen.procurørsfullmektig hittil har vært overdragen, er dat.20.juni 1687, item stiftamtskriveren Sr.Claus Hansens skrivelse til fogden om det samme, dat.14.hujus.

S.40 b. Gunder Sørensen for Sr.Peder Sørensen av Bragernes, hans vegne, lot tinglyse et pantebrev av salig Guttorm Trulsen til ham utstedt, lydende på 335 rdl., 2 1/2 rikstusind gode furubord, hvorføre han hannem i blant annet forsikret med salig Nils Olsens huse og våninger ved Hønnefoss, dat.11.jan.1682.

Salig hr.commissar Lars Larsens arvinger lot tinglyse et skjøte av hr.assessor og lagmann veledle Lars Christensen til den salige mann utstedt, på 15 lispund tunges landskyld uti Gjermundbo, dat.21.augusti 1685.

Belangende den fra åsteden Bårdrud nestleden 5.april, som var jordetirsdagen, hit til tinget forfløtte sak imellem Ole Hansen Fjeld som citant på den ene, og Narve Veme på den annen side, da presenterte seg nu i retten på Narve Vemesa vegne velagt Christian Tommesen, og fordret saksøkeren i rette, på hvis vegne, efter mange påberopelser, seg ingen lot finne eller for retten fremstillet. Hvorfor Christian Tommesen påsto at hans stevнемål S.41 a. burde være spilt, og at erstatte Narve Veme kost og tæring.

Hvorimot efter sådan strikte påstand fornevnte Ole Hansen ei kunne fris, men tilfunden at erstatte Narve Veme, for denne og forrige rettens oppvartning, i omkostning 4 riksdaler. Og dersom han saken videre akter at søke, bør det at skje ved nye stevнемål.

Anders Jørgensen, vohnhaftig ved Viul, seg for retten fremstillet, og inngav en rigens citation dat.15.april 1687, ved hvilken han har hitstevnet endel prov, nemlig:

Mette Mortensdatter, Margrete Andersdatter, Søren Bendiksen ved Hønnefoss, Maren Mortensdatter Gile, til at prove om den uenighet eller clammeri som seg tildragen imellem hannem og salig Gunvald Vik, til at forklare hans uskyldighet uti den spergament, at han skulle være volder uti hans død, med derom stevningens videre bemeld. Hvorefter Anders Jørgensen inngav og lot opplese hans meddelte kongsdagsbrev, dat.2.april 1687.

Av de innstevnte prov fremstilte seg for retten disse efterskrevne, som uti salig Gunvald Viks efterlatte hustrus Birgete Torbjørnsdatters nærværelse, avla deres provning og tilstand, efter fligtigst formaning at tilstå deres rette S.41 b. sannhet, som de for Gud med en god samvittighet kunne entsvare og med deres salighets ed bekrefte, såsom først Mette Mortensdatter provet, at nu forleden i faste, ungefehr tre uker før påske, og var om en fredag imot aftenen i skrommingen, da kom Anders Jørgensen inn i hennes stue og spurte efter hennes mann, som ei var inne. Var så begjærendes en pot øl, som hun dog ei selv hadde, men lot hente det en annen steds. Og imidlertid de hadde bud efter ølet, kom Gunvald Vik derinn, som var også begjærendes en pot øl, som hun også lot hente for hannem. Og Gunvald var drukken og hadde sin dreng med seg, som drakk den pot øl av med hannem. Imidlertid kom også Engebret Hesselberg og Erik Tandberg derinn, som begge var meget drukken. Engebret Hesselberg reiste så straks derefter bort. Men Erik Tandberg falt i søvn og ble liggendes i benken til klammeren var overståen.

Hørte hun så, nest forrige, av Gunvald Vik, at han skulle tale noe med Anders Jørgensen, men han kunne ikke komme til dermed, førend de folk gikk bort, som satt og snakket med hannem. Dro de så bort, først Engebret Hesselberg og Gunvald Viks dreng, og siden cornet Hans Abel. Straks derefter mens Anders Jørgensen hadde bedt om hus at bli der om natten, eftersom det var mørkt, og han og Gunvald ble så sittendes i benken hos hinannen ved nedre bordenden, da sa Gunvald til Anders: "Nu tar jeg min hest S.42 a. og rider hjem med", men Gunvald hadde da selv ingen hest med seg. Dertil svarte Anders hannem, "jeg rider vel selv hjem med min egen hest". Gunvald svarte, "jeg tar den vel".

Anders Jørgensen svarte derefter, "jeg saler vel selv min hest og rider hjem på den, men kom så til meg og ta den, så skal du ta den med blodige finger". Dertil svarte Gunvald: "Mener du at jeg er redd for deg. Jeg tør møte deg hvor du vil ha meg", og med høye eder bannet derpå. Sa, "hesten er min, jeg har ærligen vunnet den". Derefter sa atter Gunvald noen ganger med bannende ord til Anders Jørgensen: "Mente du at jeg er redd for deg. Jeg tør møte deg hvor du vil", og anstillet seg hel uroelig. Derefter svarte Anders Jørgensen: "Kan jeg ikke være med fred for deg, så skal djevelen fare i deg", og tok en pisk som lå i benken, slog efter hannem og ramte hannem litt over øyet, som ei syntes mere efter, enn det kunne være repet med en nagel. Han slog ellers to eller tre slag efter hannem med piskan, men ikke ramte hannem, formedelst hun tok under slaget for hannem og tok så piskan fra hannem.

Da kom de sammen og tok hinannen i håret, men hvilken det gjorde først, visste hun ikke. Og de falt tilsammen omkull på gulvet. Men hun visste ikke hvilken der lå under eller oven. Dog så hun at Andersens ben stod opp mot benken, og som de var så sammen og drog hverandre i hår og skjegg, men ikke så at de at de noe S.42 b. slog hverandre videre enn som forbemelt med piskan, da skrek Mette og bar seg ille, at hun hadde ingen der kunne skille dem ad. Dog fikk hun dem straks skilt ad. Så Anders Jørgensen godvillig sprang fra Gunvald, og hun til sin broder Erik Tandberg, som lå i benken, ropte og rystet på ham, at han skulle stå opp. Da spurte Erik hva der var på ferde. Dertil svarte Gunvald Vik, som satt nedre på en krakk ved kjellerbenken: "Her sitter jeg, jeg har intet gjort noe ondt. Hva vil De meg". Gikk så Anders Jørgensen og Erik Tandberg ut i kammerset. Da bannet, skrek og larmet Gunvald i stuen, og sa at han skulle betale Anders Jørgensen for det. I det samme kom Mettes mann, Anders Olsen derinn, som spurte hva det var på ferde, og for hus de holdt mens han var ute. Dertil svarte Gunvald: "Jeg har vært i klammeri med Anders Jørgensen", og svor om Guds hårde død og pine, at han skulle betale hannem derfor.

Anders Olsen bad han skulle legge seg, sa "du skader intet, i hva Anders Jørgensen skader". Men Gunvald ble alt ved at larme og skrike, og ville ha fatt på Anders Jørgensen, inntil Anders Olsen fikk hannem at legge seg, og ble stående hos hannem inntil han sovnet, og ble liggendes til om morgenen. I dagningen han stod opp og gikk han til sengen til henne og sa: "Jeg kjenner at jeg har vært i klammeri med Anders Jørgensen i kveld. Det gjør meg så ondt over mitt øyenbryn". Og sa med høy ed og banden, at han skulle betale hannem derfor. Gikk så ut og bad fare vel. Og ved høy duremåls tid (dugurdstid) kom han igjen og gikk ut i en annen stue, og snakket med Mettes værmoder. Kom så inn igjen til Mette og spurte om Anders Jørgensen lå. Hvortil hun svarte, ja. Gunvald sa, "jeg får gå ut til hannem", og gikk så med henne uti kammerset som Anders Jørgensen enda lå. Gunvald helsede god morgen til hannem og sa: "Jeg har ondt av det jeg var i klammeri med Eder i aftes. Jeg vil ingen uenighet ha med Eder. I har alltid vært en smukk mann og vært smukk imot meg". Dertil svarte Anders Jørgensen: "Det var en herlig uenighet, der ligger intet "loug" på, vi skader intet på både sider". Da sa Gunvald: "Atter jeg har rett ondt derpå".

Dermed gikk hun ut fra dem. Anders Jørgensen stod så straks derefter opp og drog sin vei, som da var imot aften. Men Gunvald ble der enda den natt over. Og han ikke i noen ringeste måter klaget seg over noe ondt, eller at ha fått noen skade eller men, videre enn det som foromrørt, at han var litt reblet over øyet. Om morgenen derefter gikk han bort, og hun kunne ei annet se eller fornemme, enn jo i alle måter var frisk og før som tilforn, eller at han i noen måter klaget seg. Videre sa hun seg ei derom S.43 b. ha at prove.

Margrete Andersdatter provet, at den tid fornevnte klammeri var imellem Gunvald Vik og Anders Jørgensen, da i des begynnelse hadde hun lagt seg. Og så eller hørte ikke dertil førenn Mette Mortensdatter, hun skrek og ropte.

Da sto hun straks opp, og som hun kom inn i stuen, da lå Gunvald Vik og Anders Jørgensen sammen på gulvet og holdt hinannen i håret. Og hun kunne skilligen se at Anders Jørgensens ansikt lå nest gulvet og Gunvald Vik var ovenpå. Straks derefter fikk Mette skilt dem ad. Og derifra er hennes provning like og enstemmig med fornevnte Mette Mortensdatters provning, alt i det førend Anders Olsen kom inn. Og Margrete sto på gulvet med barnet på armen, som skalv og var meget forferdet av sådan larm, og talte til Gunvald at han skulle være stilt og ikke skremme "viddet" fra barnet. Dertil svarte han henne: "Du kjerring, "du schall faare end fandens fær"". Hun bad ham gi seg tilfreds, hun hadde intet ondt gjort ham. Da sa han atter til henne: "Jeg skal skjære deg opp som en fisk, eller skjære deg så små som en fisk".

S.44 a. Dermed kom Anders Olsen inn og spurte hva der var på ferde, og hvordan hus de holdt, mens han var ute.

Dermed gikk hun ut fra dem og tok barnet med seg.

Om morgenen derefter ved "doure"måls leite, kom Gunvald Vik inn til henne, hilsende god morgen til henne og sa: "Dersom jeg gjorde Eder noe imot, da ber jeg nu om forladelse". Hun svarte nei, han gjorde henne ei noe imot. Og han svarte: "Det var vel", og sa videre: "Jeg kom noe i klammeri med Anders Jørgensen i kveld. Det gjør meg så ondt, og det kom om en hest. Men jeg vant hesten likevel". Sa ellers: "Jeg har allikevel så ondt derfor, for Anders Jørgensen hadde alltid vært en smukk mann". Spurte henne så hvor Anders Jørgensen var. Hun svarte at han lå i kammerset. Gunvald sa: "Det er galskap sådan lapperi. Jeg må gå inn i kammerset at forlike meg med hannem". Dermed gikk han fra henne, og hen i kammerset til Anders Jørgensen. Anders reiste så bort, og Gunvald ble der om natten til søndags morgen. Og hun ikke hørte eller fornam hannem klage seg at ha fått noen skade, ei heller kunne hun se eller fornemme noen skade eller brekk på hannem i noen måter. Videre var ei hennes provning derom.

Maren Mortensdatter Gile provet at ungefehr åtte dager førend S.44 b. Gunvald Vik døde, hadde han bud efter henne. Og som hun dit kom, lå både han og hans kvinne i sengen sammen, klaget seg at de var begge ille tilpass. Men Gunvald klaget seg, at han hadde så ondt i sin hals, så han kunne ikke svelge maten. Og sa at maven ville vel ha mat, men han kunne ikke synke den. Sa at han var så trang i halsen. Han gikk ellers selv opp sine ærend og la seg selv igjen. Og hun beså hans kropp og ei kunne se noe derpå, enten blå eller blodig, men ganske uskamfert og hvit.

Nok var hun atter hos hannem påskeaften. Da klaget han like det samme som tilforn, at han var så ille faren i hans hals og i hans munn. Og mente at hun kunne vite han noen hjelp derfor. Videre var ei hennes provning derom.

Anders Olsen provet, at han ikke var inne eller tilstede den tid foromrørte klammeri enten begyntes eller skjedde imellem Gunvald Vik og Anders Jørgensen, førend de var adskilt. Og som han kom gåendes imot sitt hus, og hørte hvilken jammerlig skrik det var inne, sprang han hastelig inn. Da satt Gunvald Vik ved skorstenen S.45 a. og Anders spurte hva det feilte ham. Men han skrek med stor trussel og banden. Da hørte han at det var imot Anders Jørgensen han bante og truet, at han skulle betale hannem. Men Anders Jørgensen var alt tilforn gåen inn i kammerset i fra hannem, førend Anders Olsen kom inn. Da drogs Anders Olsen og Erik Tandberg med Gunvald med makt og styrke, at ville få ham i stillhet til at legge seg. Men han holdt alt stedig ved med trussel, banden og larmen, og sa at han skulle drepe Anders Jørgensen førend han sovnet, "om hand skulde klæde ti steiler", og hadde alt det samme munnhell. Slo og spente om seg alt mens de drogs med hannem, inntil han da omsider falt i søvn, efter at de hadde fått lagt hannem i benken.

Og i alt det øvrige som derefter fulgte, sa han at hans provning var likesom hans hustru Mette Mortensdatter derom provet har, som forinnført er.

Søren Andersen "Jembt" (Jemt) provet, at nestleden 12.mars, da var han tillike med Halvor Tollefsen på Vik og talte med Gunvald, og satt hos hannem et langt stund ut på aftenen og drakk med hannem. Da hørte han ikke at Gunvald klaget seg over noen skade eller skrøpeligheit i noen måter, og de ei annet kunne se eller S.45 b. han annet for dem åpenbaret, enn han jo var frisk og helbred som han pleiet. Og han to eller tre ganger drog dem inn at drikke med seg igjen, efter at at de hadde villet tatt avskjed. Nevnte ei heller at han hadde vært i noe klammeri eller fått skade av noen. Og hadde ei videre derom at prove.

Da efter at forinnførte tilstand forinnbemeldte fem prov er opplest, har de de derpå avlagt deres bogered, at det er således deres sannhets videnskap.

Søren Bendiksen, som også til provs hitstevnet, møtte ei, men ved Anders Olsen lot inngi sitt skriftlige tilsvær, datert idag.

Anders Jørgensen videre fremla en beskikkelse til hr.Henrik Opdal, med påfulgte svar, dat.25.juni 1687. Item ermelte hederlige manns skrivelse til fogden om det samme hva bekjennelse Gunvald hadde gjort for ham, dat.23.april 1687.

Birgete, salig Gunvald Viks, ble tilspurt om hun hadde noen søkning, prov eller tiltale til Anders Jørgensen at fremføre. Dertil svarte hun, at hun for sin person ei noe hadde at søke, men hennes stevнемål frafalt.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
28.juni 1687.

Var overværendes bygdelenmannen Villads Trøgstad samt efternevnte lagrettesmenn: Kristoffer Haldum, Jens Sørum, Knut Veien, Knut Ve, Iver Halsteinrud og Tomas Haugen.

Hvor da Villads Trøgstad igjen i rette fordret den fra seneste ting den 7.mars oppsatte sak imot Nils og Sven Hverven et consortes, for den bråtehugst uti sameier skog og mark de ham skal ha fratagen etc.

Nils og Sven Hverven møtte i rette, som efter deres forrig påberopning fremstillet trende prov, nemlig Østen Alme, Peder Varbeeken (Valbekken) og Herman Åsen, hvilke avla deres provning og tilstand som følger:

S.46 a. Østen Alme provet, at for noen og førgetiufge år siden, da sa salig Anders Hverven til ham, at Trøgstad eiger gikk nordenfor veien, og Hverven eiger gikk søndenfor veien, og det var den vei som går ned til elven imot Dalsmarken. Og Østen i de tider tjente Anders Hverven. Sier seg ei vitterlig, at enten Hvervens eller Trøgstads besittere brukte der noen hugst i de tider. Sa seg ei heller at vite noen annen beskjed enten om dele eller delestene derimellem. Videre var ei hans provning derom. Herman Åsen provet, at for noen og førgetiufge år siden, da arbeidet han for salig Anders Hverven, og hugg tømmer for ham her nedre i moen sønden for veien, som går ned ad Dalstøen, og han hugg der for ham noen ganger. Men salig Anders Hverven forbød ham, at han ikke skulle hugge norden for veien, og det forbød han både ham og sine drenge.

Derefter ble Herman Åsen tilspurt om han visste ellers noe om dele eller delestene imellem Hverven og Trøgstad eignedeler. Hvortil han svarte nei, at han aldeles intet derom visste videre enn som forbemeldt, at salig Anders Hverven forbød ham og sine drenge, at de ikke skulle hugge norden for veien. Og sa seg ei videre derom hadde at prove.

Peder Valbekken provet like det samme som fornevnte Herman Åsen, at han også i de tider hugg tømmer i moen for salig Anders Hverven, som forbød ham og de andre, at de ikke skulle hugge norden for veien. Nok provet han dette end videre, at de på Trøgstad på de tider hugg norden veien, hvilket fornevnte Herman Åsen, efter tilspørgelse, også end videre tilstod. Men om dele eller delestene visste de ei av at sige eller omprove.

På forskrevne provning avla fornevnte trende prov deres bogered. Villads Trøgstad påstod og formente, at Nils og Svend Hverven burde bøte deres sigt til ko.ma., for den overlaster de har gjort ham og hans folk, og han ubehindret burde at nyte den påstevnte bråte med tilføyede skade, og omkostning av vederpartene at erstattes.S.46 b. Nils og Svend Hverven foregav at der skal være gjort delesbrev imellem fornevnte eignedeler, og at Villads Trøgstad skulle ha samme delesbrev hos seg, hvilket Villads ganske benektet. Videre var Nils Hvervens begjæring, at saken måtte oppsettes til neste ting, eftersom han ennå hadde flere prov at føre. Men Villads ville det ingen lunde samtykke, men begjærte dom i saken, og eignedelene forbli felles som tilforn.

Om denne sak og tvistighet ble partene vennlig og vel forlikte, og samtykte på begge sider således efter Nils og Mads (Svend?) Hvervens egen erbydning og samtykke, at de efterdags som tilforn ville la fornevnte eignedeler i moen forbli til sameiger og felles mark, som det har vært av formåls tid.

Og hva hugst på begge sider hittil begått, den ene mere eller mindre enn den annen, forblir opphevet uten noen påank. Dog skal Nils og Svend Hverven la hugge for Villads en dag med fire karle, når han det begjærer. Men herefter enhver at nyte og bruke som deres lodd og anpart kan tåle, hvorom de ble venner og vel forlikt, som de her for retten med hånderbånd stadfestet, at de som venner og naboer skal holde og efterleve.

Jøran Knutsdatter Blikrud kom frem for retten med en stevningsseddel av fogden på ustemplet papir, dat.10.juni 1687, ved hvilken hun skulle latt hitstevne gamle og unge Ole Kjos, Gudbrand Slette, Helge og Gunder Berg, for de uten hennes lov skal ha hugget 58 tylter sagtømmer uti Ørteshoved (Ørteshue) skog.

Gudbrand Slette og Ole Kjos fremstillet seg for retten, og sa at de har hugget i Blikrud skog med Jøran Knutsdatters samtykke 35 tylter tømmer som døgtig, hvorav hun skulle ha den halve part og de den halve part, hvorfor de erbød at gi henne for sin part 21 rdl., hvilket hun også vedtok og samtykte. Dog deruti at kortes hvis hun dem skyldig, som efter deres oppregning beløp til 2 rdl. 2 ort 10 skilling. Og blir så 18 rdl.1 ort 14 skilling, som de S.47 a. til henne skal betale efter hennes samtykke. Så hun dog hadde sådan forbehold, at de ikke skulle hugge mere uti hennes skog uten hennes vilje og tillatelse. Derom ble de således forenede.

Men hva seg belanger den tiltale som hun har til Helge og Gunder Berg, samt lille Ole Kjos og Gudbrand Slette, for de skal ha hugget uti Ørteshue skog som hun sier at ligge under Blikrud, hvorimot Helge og Gunder Berg ved Gudbrand Slette fremsendte deres innlegg dat.den 26.hujus, men som hennes stevнемål ei kan ansees for lovlig, er det remitered til nye stevнемål til åsteden.

Villads Trøgstad igjen i rette fordret den fra seneste ting oppsatte sak imot Tomas Ask, angående den fordring efter sluttede kontrakt, hvilken kontrakt han nu uti rette produserte, som dat.22.juni 1675.

Hvorefter Villads begjærte dom på des kapital med rente og omkostning efter hans stevnings videre medfør.

På Tomas Asks vegne møtte hans svoger Hans Larsen, som hertil svarte med formening at Villads burde bevise hans kontrakt, eftersom Tomas har ucasserede domme i sin være. Og imot den annen post i samme kontrakt om de tre setting i Trøgstad som Villads skulle ha kjøpt, det formener han at Villads med særlig kjøpebrev bør bevise. Og sier at Tomas tviler om det skulle være hans hånd som står under samme kontrakt, efterdi hun ikke tillike er underskreven av lagmannen.

Da efterdi her innfaller slik tvilrådig stridighet, såsom Tomas Asks svoger, Hans Larsens foregivende at Tomas Ask skulle bære tvilsmål om det er hans egen hånd som står under fornevnte kontrakt, så er saken forfløtt til neste alminnelige saketing, og Tomas Ask forelagt seg da selv personlg for retten at innstille, til at etterse hans hånd under samme fornevnte hans kontrakt, om han den vil vedstå, eller aldeles benekte. Gås da videre hvis retten kan medføre.

S.47 b. ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE
29.juni 1687.

Lagrettesmenn: Mikkjel Fjeld, Jørgen Fjeld, Nils Bjørke, Gudbrand Løken, Mads Sørnum og Jens Moe.

Var hos og overværendes ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens, hans fullmektige tjener Christian Tommesen og bygdelenmannen Johannes Svarstad.

Er da først opplest og forkynt ko.ma. nådigste forordning om skattenes påbud for anno 1687, dat.10.febr.1687.

Nok Sr.Anders Boyesens bestalling at være gen.veimester, dat.26.febr.1687.

Item voris gunstige hr.amtmanns skrivelse til fogden, at stiftamtskriveren skal forrette det som gen.procurørsfullmektig hittil har vært overdragen, dat.20.juni 1687.

Veledle hr.major Søren Rasmussen lot tinglyse veledle hr.assessor og lagmanns Sr.Lars Christensen hannem givne kvittering, som er skreven på hr.majors til hannem utgivne pantebrev på Storøen og Rytteraker, dat.28.juni 1686, og tinglyst den 11.okt.1686, fornevnte påskreven innløsnings og kvitterings påkrift, er datert 12.mars 1687, med hr.assessors egen hånds underskrift.

Anders Jørgensen, vohnfaftig ved Viul, uti rette produserte en rigens citation dat.15.april 1687, ved hvilken han hitstevnet og fremfordret endel prov, nemlig: Nils Johansen Bye, Peder Hamnor, Ole Olsen Onsaker, Rolf Rudsødegården og Tollef Gjesvold, søkende deres sannferdig prov og tilstand, angående salig Gunvald Viks dødelige avgang, til sannhets opplysning om Anderses uskyldighet, den spargament om ham, at han skulle være volder uti hans død etc.

Til samme prov at påhøre iligemåde hitstevnet salig Gunvald Viks etterlatte enke, Birgete Torbjørnsdatter.

Hvilke samtlige innstevnte møtte alle personlig tilstede.

S.48 a. Og har så provene, efter alvorlig formaning at ha deres salighet med sannhets provning i akt, gjort deres provning og tilstand som følger:

Nils Johansen Bye provet, at nestleden i faste noe før påske, men kan ikke egentlig minnes hvor langt det var før påske, og var en torsdag, da var han samt Peder Hamnor og Ole Onsaker tilsammen i Skjærdalen med "meld" at la male. Og Gunvald Vik var der før dem med tre hestelass meld, som han var der selv at lade male, og hadde skikket hestene hjem fra seg imens han selv passet på malingen.

Og samme dag de var der, da kom hans dreng igjen med hestene, og Gunvald tillike med drengen bar selv sekkene med melden av kvernhuset og la på sleden, likesom de og andre kunne gjøre. Og kunne ikke fornemme at han enten klaget seg eller hadde noen brekk eller svakhet. Gunvald hjalp også til at innbære Peder Hamnors sekker av sleden og i kvernhuset, som også var temmelig tunge sekker. Og det var om en torsdag som forbemeldt.

Det samme som forbemeldt var også Peder Hamnors og Ole Onsakers tilstand, at ha medværet og tilgått likesom Nils Johansen provet og tilstått har, og som forbemeldt sett, at Gunvald Vik og hans dreng bar sin meld ut, og hjalp til at bære Peder Hamnors meld inn i kvernhuset. Og ei hørte eller fornemte han enten klaget seg eller hadde noen skade eller brekk. Men syntes at være og bære like så frisk som noen av de andre.

Nok provet fornevnte Nils Johansen og Peder Hamnor, at onsdagen dernest efter, holttes bededagsprediken i Hole kirke. Da hørte de at presten bad for Gunvald Vik av predikestolen, og de undrede derpå, at han så hastig skulle blitt så svak, eftersom de så nylig hadde sett ham så frisk.

Videre var ei deres provning derom.

Tollef Gjesvold og Rolf Rudsødegården provet enstemmig, at om S.48 b. søndagen nest førend den onsdag der ble bedt for Gunvald Vik av predikestolen, da var de ifølge med ham over moen på deres kirkevei fra kirken, og var alle gåendes. Da kunne de ikke fornemme eller hørte, at Gunvald enten klaget seg eller hadde noen brekk, men gikk like så frisk søm de, og drakk en pipe tobakk under veis.

Videre var ei deres provning derom.

På forinnførte provning avla samme fem prov deres bogered, således i sannhet at være som de omprovet har.

Belangende den fra seneste ting oppsatte sak imellem hr.assistensråd Sr.Jørgen Phillipsen og Hans Bye, så møtte nu i retten på hr.assistensråds vegne, hans fullmektige tjener Anders Jørgensen, og saken igjen i rette fordret. Hadde ei med seg hans husbonds regnskapsbok eller noe videre enn tilforn inngiven. Hans Bye fremstillet seg også for retten, og ei hadde noe videre, enn han ennu refererte seg til hans forrige svar som til seneste ting protocollert, og enn videre undskylte seg, i det han ikke har efter forrig erbydning og forelegg innstillet seg hos hr.assistensråd til nærmere avregning og fornøyelse. Deruti undskylte han seg, at han ei torde komme til ham for frykt skyld.

Anders Jørgensen var begjærendes dom i saken. Og om det ei kunne skje efter forrig inngivende, da begjærte han sakens oppsettelse til neste ting, med erbydning da uti retten at ville fremforskaffe hans husbands regnskapsbok eller riktig regning og uttak derav, til at forklare den regning som Hans Bye ei vil vedgå.

Men såsom efter den inngivne regning, som av Hans Bye ei vedgås, ei ennu kan gis noen endelig dom i saken, men forblir ved den av Anders Jørgensen begjærte oppsettelse og erbydelse.

(Meld er korn som skal males, ifølge Historisk leksikon).

S.49 a. Anders Jonsen Åsterud efter hjemstevne i rette fordret Peder Pedersen Haug for han har slått ham og stukket hans sønn Jon Andersen. Derom til provs hitstevnet og fremstillet endel prov, som uti Peder Pedersen Haugs nærværelse provet og tilsto som følger:

Knut Berggården provet sin kvinnes, Gjertrud Knutsdatters ord således, at nu forleden i fasten sist i førefallet, da Anders Jonsen med noen flere var på Berggården hos Knut, efter at de hadde hjulpet Knut at nedkjøre noe tømmer, da efter at Knut hadde lagt seg og sovnet, da så hun at unge Peder Haug slog Anders Jonsen et slag på munnen. Og hun med det samme gikk ut for døren og kom straks inn igjen, da så hun at Peder Haugs lue lå på varmen. Videre sa han seg ei derom hadde at prove.

Live Toresdatter Stiksrud provet, at hun var på Berggården fornevnte tid. Da så hun at unge Peder Haug gav Anders Åsterud et slag på munnen. Men hun vet ikke hva snakk der var imellem dem. Og Anders satt stille ved bordet den tid han fikk samme munnslag av Peder. Videre sa hun seg ei at vite derom, eftersom hun gikk straks derfra.

Kiersti Pedersdatter, tjenende hos Knut Berggården, provet at fornevnte tid, da så hun også at Peder Pedersen Haug han slog Anders Åsterud på munnen som Anders satt stille ved bordet. Og førend Peder slog til ham, spurte han Anders om han var vred på ham, og hun hørte ikke Anders svare noe dertil. Dermed efter fornevnte slag, sto Anders opp fra benken, og førte Peder Haug opp i peisen. Men hun og Kjersti Haug hjalp Peder av peisen og varmen. Derefter kom de sammen på gulvet og fikk hinannen i håret. Men både Anders Åsterud og hans sønn Jon var begge om Peder Haug, og hun så at Anders gav Peder et slag i ansiktet S,49 b. med hånden. Og som Peder da slapp fra dem, da stakk han Jon Andersen i akselen med en kniv. Og efter at han hadde stukket, da tok Jon kniven fra ham, og de ble så skilt ad. Men Jon flidde straks Gjertrud Berggården kniven. Videre var ei hennes provning derom.

Kjersti Olsdatter Haug provet, at hun ei så det Peder Haug slog først til Anders Åsterud. Men hun så det Anders førte Peder opp i peisen, og hun var med fornevnte Kari (Kjersti?) og hjalp ham derav igjen. Siden så hun at Peder Pedersen drog på kniven. Men hun så ikke det han stakk noen dermed, eftersom hun løp straks ad døren. Videre var ei hennes provning derom.

På forskrevne provning avla de deres ed, såsom Knut Berggården efter sin kvinnes ord, og de andre efter deres egen videnskap.

Jon Andersen Åsterud efter hjemstevne i rette fordret Peder Pedersen Haug, formedelst han skal ha slått ham i hans hode og over hans arm med et bjørketre.

Derom til provs fremstillet Siver Kolkind, Peder Steffensen Haug, som seg uvegerlig til provs fremstilte. Hvilke uti Peder Pedersens nærværelse provet og tilsto som følger:

Siver Kolkind provet, at nestleden lørdagen efter påske, da fulgtes han, noe ut på aftenen, med Peder Pedersen til Haug. Og da de fornam at folkene hadde lagt seg, ville de ikke banke på, men gikk hen på låven. Der lå Jon Åsterud føre dem. Siver satte seg så på dørstokken, og Peder gikk frem at se hvem det var der lå. Og som Peder gikk hen igjen og sette seg hos Siver, da spurte S.50 a. Jon hva det var for noen. Og de tagde stille og svarte ham intet. Da sprang Jon Andersen opp, og rykte en øks fra Peder, som han hadde på armen, og slog hannem i hodet med øksehammeren. Dermed bar de sammen at hårlugges på låven, og Siver hadde tatt øksen fra dennem, og skilt dennem to ganger ad på gulvet.

Men da de var sammen den siste gang, da ropte Jon til Siver at han skulle hjelpe hannem. Og som han hadde da skilt dem ad, bad han Jon gå sin kos. Som han og gikk bort inntil Midt Haug bakken, kom han straks igjen og opp på låven. Der bar han og Peder atter sammen at hårlugges, og Siver atter skilte dem ad. Da gikk Jon sin kos, og kom atter straks igjen. Da tok Peder Pedersen et vedtre og slog hannem to slag med, det ene i hodet og det annet over armen. Da fikk Siver dem atter skilt ad. Og da gikk Jon sin kos.

Peder Steffensen Haug tilsto, at den tid han hørte den fornevnte tumult på sin låve, stod han opp, tok en øks og gikk opp til dennem, og spurte hva leven det var.

Da sto Peder Pedersen i døren, og sa at han var slagen fordervet, og han blødde meget blod. Som Peder Steffensen holdt sin hånd under og det derav fornam, da bad Peder Steffensen Jon gå sin kos, som han og gjorde. Og Peder og de andre to gikk inn i stuen. Et litet stund derefter kom Jon igjen inn i stuen. Da slog Peder Pedersen hannem de to slag med et "viddetræ" (vedtre), det ene S.50 b. over hodet og det annet over armen. Dermed skilte Siver dem ad og Jon gikk så sin kos, og ble borte med det samme.

På denne provning avla de deres ed, at således uti sannhet. Ko.ma.fogd Sr. Henrik Pettersens tjener Nils Larsen protesterte, og formente at av begge forinnførte slagsmål og knivsting burde bøtes ko.ma. sin sigt.

Sakene er oppsatt til neste alminnelige saketing.

RETTERGANG PÅ MOE I STEINSFJERDINGEN 6.juli 1687,

utinnen den nest avvigte 10.juni til idag forfløtte sak imellem hr.assistensråd Sr.Jørgen Phillipsen som citant på den ene side, og Jens Moe på den annen side.

Hosværende bygdelensmannen Johannes Svarstad og de samme seks lagrettesmenn som fornevnte 10.juni her uti retten betjente,

undtagen Jørgen Fjeld. Uti hans sted Anders Sørnum nu satt i retten.

Kom da for oss uti rette citantens Sr.Jørgen Phillipsens fullmektig Lars Madtsen, og saken igjen i rette fordret. Var og begjærendes at den arresterede last måtte vorde besiktet og taksert. Var dog ei noen annen mender tilnevnt eller fremstillet til samme lastens taksering, som senisten ble aktet fornøden om den endeligen "taxeris" skulle.

S.51 a. Jens Moe fremla sitt skriftlige innlegg under hans hånd, som idag dat.

Item til endel av den 2.post i samme innleggs forklaring, fremla Jens Moe et innlegg som Sr.Jørgen Phillipsen latt inngi i den sak imot Jørgen Larsen, dat.12.juli 1671.

Derefter er den påstevnte last, som ennu på og under landet ved Moeskastet beliggende, efter Lars Madtsens begjæring videre besiktet, som ei befundens av noen synderlige døgtig.

3 spirer "heell smaalle" og ringe, og som oss kunne synes ei den halve del at kunne holde 10 palm.

Og 3 eller 4 trær, nepperlig at kunne holde 12 palm.

De øvrige på ungefehr 9 palm og derunder.

Hvilke efter voris skjønnsomhet ei kunne eragtes mere verdt ved roten, såsom i skogleie enn en halv daler tylten.

Loddbjelker befante ikkun stokkede (?) mest som bjelkestubber, og endel derav innvortes råttten, og ei annet enn til bulverk. Og i deslige nøttig aktet i høyeste i skogleie verdig stokket 1 ort. Sagtømmeret var mest hel smått og ringe. Tylten derav i skogleie i aller høyeste 16 skilling.

Skulle så samme hugsts skogleie bedrage tilsammen 7 dlr.1 ort 16 skilling.

Hva seg belanger den pretenderende besiktelse på stubbene av forrig hugst, da befantes skogen mest med skogild at være overgått, så ei noen skillig besiktelse derom kunne skje.

Videre ble ei på enten sider uti saken inngiven eller forklart.

Men Lars Madtsen var på hans prinsipals vegne dom begjærendes, efter forrig inngivende og påstående.

S.51 b. Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet, som veledle hr.assistensråd Jørgen Phillipsen søker og tiltaler Jens Nilsen Moe, for hvis hugst han av tømmer, spirer og loddbjelker etc., han uten hans vilje og tillatelse år efter annet uti Moe skog skal ha hugget, utført og til andre fremmede avhendet, efter derom stevningens og citantens innleggs videre medfør etc., hvorimot såvidt er at observere av det som Jens Moe såvel munntlig som fornemmelig ved hans inngivne innlegg protesterer: Såsom 1. At Jens Moe med sine medarvinger er selv eigendes uti gården Mo den største lodd og anpart, nemlig 2 skippund og 3 lispund, og hr.assistensråd 1 skippund og 7 lispund, dog ikkun som en pantemann.

2. Foregir han og erbyder at gjøre bevislig, at hr.assistensråd har tilforn innsatt og bevilget Sr.Jacob Lut i Moskogen at uthugge en parti master og loddbjelker, hvorom dog nu ei noen annen bevislighet fremført.

3. Sees av det innlegg som hr.assistensråd har inngitt i den prosess som monsr. Jørgen Larsen søkt imot salig Ragnhild Moe om endel gården Moes eignedeler, som han søkte at ville fravinne, og

S.52 a. hr.assistensråd seg da ei som noen loddeier til des forsvar villet innlate, men seg undskyldte det han ikkun en pantemann dertil, så at salig Ragnil Moe selv mått stått for samme prosessis omkostning og egedelernes forsvar.

4. Foregir Jens Moe, som han og erbyder ved sin ed at vil bekrefte, det han har mått gi hr.assistensråd uti bygsel av den anpart og rettighet som han er pantrådig i gården, halvfjerdsins tiufge riksdaler. Item at han årlig har mått kjørt bord for hannem på Mellumskogen av et skippund tunge til mere enn ni riksdaler i lanndskyld.

5. Er det ei heller bevislig imot Jens Moes benektelse i sitt innlegg, at citanten om han enn hadde hatt noen føye dertil, har noen tid gjort noen forbud eller fredlysning på bemeldte skog, førenn nu ved denne søkning og påtale.

6. Over alt dette er enn videre at considerere det gården Mo står for en stor skyld, nemlig 3 1/2 skippund tunge, og en lieutenants assignerede frigård, hvis avgående skatter og rettigheter til temmelige store summa oppstiger, hvilket gårdens avling seg selv vel ei skal kunne overskyte til at klarere.

S.52 b. Hvorimot denne påstevnte skoghugst befinnes ei av noen synderlig anseelig importants etc.

Da efter alle forskrevne omstendigheters betraktning, synes ei imot retten at kan bifalle denne citantens hr.assistensråds søkning og tiltale, men Jens Moe derfor at være fri og sakesløs.

RETTERGANG PÅ TANDBERG I NORDERHOV 8.juli 1687,

efter en høyrespektive rigens citation og derefter gjorde oppsettelse.

Var overværendes på bygdelenmannens vegne, hans sønn Kristen Villadsen, og efternevnte lagrettesmenn: Halvor Bråk, Engebret Veisten, Erik Tandberg, Jens Nordby, Rasmus Veisten og Siver Tandberg uti Tron Vakers sted.

Kom da for oss uti rette velagt Lars Madssen Hougaard, som på sin prinsipals veledle hr.assistensråd Sr.Jørgen Phillipsens vegne, inngav en rigens citation dat.27.april 1687, ved hvilken hans veledelhet hitstevnet og uti rette fordret Tomas Ask, formedelst han både selv og andre forlov gitt, at begå endel skoghugst uti Lerberg skog og formerker. Formenende samme last forbrutt med skogskade og landnåm, samt sakens omkostning.

Item hitstevnet Hans Averøen og Anders Karlsrud etc.

Nok innga han en annen rigens citation dat.18.juni 1687, hvilket til idag hitstevnt Sr.Jacob Lut, Jørgen Larsen, Engebret Marigård og Torger Breien til provs i saken, hva dem om Lerberg egedeler bevisst, efter derom samme stevnings videre bemeld etc.

Nok fremla Lars Madssen en min missive til Johannes Svarstad med hans påskrift den 17.juni 1687 angående sakens oppsettelse til nærværende tid.

Videre fremla Lars Madssen en arrest med påtegnet endel bjelker og trørs opptelling og palming, dat.3.mai samt 9.,10.og 13.dito. S.53 a. På den innstevnte Tomas Asks vegne møtte hans svoger Hans Larsen, som på Tomas Asks vegne påsto, at efterdi hr.assistensråd stevner på de eignedeler norden for Lerbergs utmark, så formente han at alle de andre interesserede og angrensende dertil burde vært stevnet og kalt, efterdi at lagmannen sier uti hans egen utvirkede stevning, at denne åvirke skal være gjort norden for Lerbergs formerke i utmarken. Hvorimot Lars Madsen påsto, at sådan hans påskudd ei burde eller kunne ansees til noen hindring uti sakens foretegt, efterdi her ei tvistes med noen annen angrensende, men allene imellem Lerberg og Ask som nest med hinnannen angrenser. Tilmed var Sr.Jacob Lut nu selv tilstede som landherre til Røyseng, som sa seg noksom tilfreds med denne hr.assistensråds stevнемål og påtale, og ei begjæret det i noen måter for hans skyld at skulle forhindres.

På den innstevnte Hans Averøens vegne møtte hans kvinne og Anders Karlsrud uti egen person, hvilke begge beropte seg på Tomas Asks hjemmel til den påstevnte hugst som av dem er gjort. Hvilket Hans Larsen på Tomas Asks vegne dem også nu var gestendig, at han er deres hjemmel til samme hugst. Nok tilspurte Lars Madssen fornevnte Hans Larsen, om Tomas Ask har gitt hjemmel eller forlov dertil, at den åvirkede og påstevnte last er borttagen og utført imot arresten. Dertil svarte han nei, at han ingen forlov dertil gitt. Men Halvor Tollesen som lasten hugget til ko.ma.tjeneste, han lot den selv utkjøre og utføre.

S.53 b. Av de som til provs innstevnet, fremstillet seg Sr.Jacob Lut, som gjorde sin tilstand således, at han intet egentlig er bevisst om skjelne og dele imellem Ask og Lerberg, videre enn han har hørt efter andres beretning, at der skulle finnes dele og delestener.

Og de tider Sr.Jacob Lut brukte Lerberg, som ungefehr 4 eller 5 års tid, da visste han ikke at der var noen anke om hugst på disse omtvistige steder. Og Ole Andersen Lerberg, som brukte gården Lerberg med ham, han hugg og kjørte tømmer både til fjorden og til Aklangen. Og han ikke hørte at der var noen anke derpå av Tomas Ask.

Hans Larsen på Tomas Asks vegne, formente at Jacob Lut ei burde antages til provs i saken, efterdi han selv med hugst og åvirke deruti interessert, såvel og har selv påløp med hans gård Røyseng etc.

Jørgen Larsen som til provs hitstevnt, fremsendte ved hans tjener Hans Jørgen Johansen, sin skrifflige provning, med derpå hans skrifflige ed, dat.idag.

Torger Breien provet og tilsto, at han har hørt av sin moder Marte Ellingsdatter, at hennes fader som bodde på Lerberg, han brukte allene fiskeri i nördre Svartkjennsøset med mæle og fiskeslede, og at han brukte det allene og ingen annen med ham, og det uten noen påankning.

Videre sa han, at hans moder berettet at den seter som de nu kaller Asks hjemseter, der satt både Ask og Lerbergsfolkene til seter sammen, og at Torgers moder og Tomas Asks moder de gjette kalver der tilsammen.

Fornevnte Torger Breien ble tilspurt, om han visste noe om skjelne og dele imellem Ask og Lerbergs eiedeler. Dertil svarte han nei, at han ei visste videre enn han hørt av andre, at der skulle være skjelne og dele. På denne prøving avla Torger sin ed.

S.54 a. Derefter har vi tillike med citantens fullmektig Lars Madssen og vederpartenes fullmektig Hans Larsen, item Sr.Jacob Lut, Kristoffer Røyseng og Mads Lerberg, begitt oss på åsteden til skogs.

Hvor da først av Mads Lerberg ble anvist, og befantes straks opp under åsen en temmelig stor avlang sten stående på skrå oppreist imot en bergsnatte, var med skolestene under, visende efter compassen mest uti vest nordvest, litt nordligere.

Derifra like oppfor i åsehalden ble anvist og fantes en annen temmelig stor og trekantet sten mot to andre store stener oppstøttet og befestiget, hvilken med den ene kant viser efter samme leid på compassen som forrige, dog litt nordligere, såsom imellem vest nordvest og nordvest til vesten.

Derifra oppe på åsen efter samme rem og anvisning, sto en flat sten med en annen flat sten oppstøttet, visende mest uti nordvest til vesten. Derhos sto en stor furu med gammel korshugg uti, og "jare" overgroed på begge sider. Ved denne sten møtte Tomas Ask selv, og vedsto at være en rett delesten imellem Ask og Lerberg. Derfor la vi også flere stene omkring den samme, og hugg nye kors uti furuen.

Derifra efter samme rem lenger opp på åsen, anviste Tomas Ask en annen sten, som viste anderledes, såsom mest uti nord og sør, dog en strek til vesten. Og sa Tomas Ask at Lerbergs eiger ei skulle gå lenger enn til samme sten. Hvorimot vederpartene protesterte med den formening, at gå like langt og jevnside med Askeiger så langt det seg strekker og andre eiger vedtager. Protesterte også imot den fornevnte sten ei at være riktig eller etterrettelig, i synderlighet den av merkelig mistanke, såsom rød eller bronaktig på den ene side, som formenes at ha nylig ligget nest jorden, og den anden side mosegrodd etc.

S.54 b. Kristoffer Røyseng sa også, at det var ikke den sten som salig Ole Lerberg viste ham at skulle være delesten. Men den sto lenger vest og er nu borte.

Ellers sto digt oven ved fornevnte sten en annen langaktig større sten, mosegrodd på alle sider, og med skolestene under og omkring, og med stene under som er fallen av den samme. Hvilken sten viser mest efter samme rem som de forrige.

Derfra drog vi efter samme rem til nördre ende av Svartkjennoset, og så videre efter samme rem over to små kjenn som de kalte Kroppekjenn. Og så til myrebredden på den østre side som er imellem begge Hjemseterkjenn, noe litt syden setervolden. Der fant vi en annen hel merkeligen sten med andre stene befestiget, som vi ei annet kunne se eller skjønne, enn den jo må være av gammel tid oppsatt til en delesten, eftersom den også uti anvisningen kommer overens med de forrige fornevnte stene. Item sto ovenover denne sten en furu med gammel hugg uti på begge sider, og med tykk jare overvoksen etc.

Den 9.juli var vi atter på Lerberg utinnen samme fornevnte forretning til rettens betjenelse. Var da og tilstede citantens

fullmektig Lars Madssen, så og vederparten Tomas Ask uti egen person.

Hvor da Kristoffer Røyseng avla sin provning og tilstand således, at for ungefehr ti eller tolv år siden, da han var med garn at fiske i Svartkjennet, da kom Tomas Ask dit til ham, og sa:

S.55 a. "Du har intet med at sette garn ut her", og sa at hans eiger gikk nord i enden av Svartkjennoset. Dermed tok han sine garn og gikk hjem.

Nok provet han, at salig Ole Lerberg, han viste ham en delesten stående østen for Svartkjennet, og der sto en bjerk i samme sten, så at bjerken var grodd over den ene kant av stenen. Og stenen sto på den nördre side av bjerken, og bjerken sto den tid med løv på og var frisk. Og det kan være ungefehr seksten år siden. Men samme sten er nu borte og finnes ikke på samme sted.

Engebret Marigård provet, at det første år Mads Lerberg kom at bo på Lerberg, da leide Mads ham til at hugge tømmer for seg. Og han hugg da tømmer for ham ved veien østen for Svartkjennet. Og Tomas Asks folk hugg samme tid lenger i sør, og der var ingen som talte noe til hverandre om samme hugst.

På denne fornevnte provning avla Kristoffer Røyseng og Engebret Marigård deres ed.

Tomas Ask lot innføre imot Kristoffer Røysengs provning, om det at han fisket i Svartkjenn og ble tiltalt av Tomas at han skulle ikke fiske der, dertil sa Tomas at det var nok i sannhet det han har fulgt Svartkjenn med mere eignedeler der omkring. Og imot det Kristoffer prover, at Tomas Ask skulle svare ham, at hans eignedeler gikk til Svartkjennoset, da måtte Kristoffer minnes rettelig, at han sa det gikk nordenfor på høyeste åsen.

For det annet imot det Kristoffer prover, at være ham anvist S.55 b. en delesten av Ole Lerberg, bestående østen for Svartkjenn, som han sa at være bestående hos en bjerk, og bjerken at være grodd noe over stenen, og det at være delesten imellem Lerberg og Ask, så sier Tomas at det er i sannhet at han var hos den samme sten igår og anviste den. Dog bjerken er nedbrent og borte, og at samme har alltid vært rette dele imellem Lerberg og Ask, som han sier med mange levende vidnesbyrd kan bevise. Hvortil han nu navnga disse prov, nemlig: Jørgen Hole, Halvor Olsen, Hans Korsdalen og Helge Gåsefet.

Lars Madssen derimot protesterte med formening, at sådan Tomas Asks påskudd ei burde ansees til sakens lenger forhal, uti anseende at Tomas Ask har hatt tid og respit nok til at innstevne sine vidnesbyrd, om han noen hatt. Og ellers om videre i saken inngav sitt skriftlige innlegg, dat.idag. Hvorefter han fordrer dom i saken.

Tomas Ask anviste i retten en min og lagrettets dom imellem monsr.Jørgen Larsen og ham, dat.12.desember 1685. Hvilken dom han la i rette til den ende at forklare, hvorledes de deruti innførte Tomas Asks prov har provet om Asks hjemseter og eigendeler.

Da efterdi Tomas Ask beroper seg på de forinnbemeldte navngivne prov om den delesten som forbemeldt, så er saken derefter forfløtt til nestkommende 2.august her på Lerberg at foretages, S.56 a. med forelegg at Tomas Ask da uti retten fører alt hvis han kan vite til noen lovlig forsvar. Imidlertid og des forinnen, bør partene holde seg set forind beskrevne dele og delestener

etterrettelig, til videre bevislighet og endelig kjennelse i saken.

RETTERGANG PÅ LERBERG 2.august 1687

utinnen den fornevnte oppsatte sak, og med de samme lagrettesmenn som retten derutinnen tilforn, såsom nestleden 8.juli, betjent. Var også hosværende på lensmannens vegne, hans sønn Kristen Villadsen.

Hvorda på citantens hr.assistensråds Jørgen Phillipsens vegne, fremstillet seg uti rette hans fullmektige Lars Madssen, og saken igjen i rette fordret.

På Tomas Asks vegne møtte fenrik monsr.Jørgen Nilsen, dog uten noen skriftlig fullmakt, som sa seg også på hans egne vegne at ha innsigelse i samme sak, som han begjærte at innføres.

At efterdi gården Ask er hans assignerede frigård, formente han at dette stevнемål ei burde være av noen kraft, uten han dertil var lovlig stevnet og kalt. Og derom inngav en missive som hans oberst høyedle Caspar Brochenhuus ham tilskreven, dat.16.juli 1687. Fornevnte fenrik Jørgen Nilsens innsigelse og påstand S.56 b. kunne ei accepteres for gyldig, uti det han formener at burde vært hertil stevnet, efterdi han ikke er noen loddeiger eller odelsmann til gården etc.

Derefter ble av Jørgen Nilsen på Tomas Asks vegne i rette produsert en hjemstevneseddel dat.21.juli 1687, hvorefter han hitstevnet og fremfordret de forrig påberopte prov, nemlig Jørgen Hole, Halvor Olsen, Hans Korsdal og Helge Gåsefet. Nok derforuten en kvinne ved navn Gjertrud Pedersdatter, hvilke seg samtlige for retten fremstillet, og gjorde deres provning og tilstand enhver for seg som følger:

Jørgen Hole provet, at for ungefehr 18 år siden, da han var en ung dreng, da gikk han og salig Ole Lerberg opp imellem Ask og Lerbergmarken. Da anviste Ole Lerberg ham en sten som var voksen en bjerk over, og jaren av bjerken var voksen utover stenen. Og Ole sa til ham, at samme sten skulle være en delesten imellem Ask og Lerberg eier.

Ble han så tilspurt om han nu kunne igjen finne og gjøre anvisning på samme sted og sten. Dertil svarte han at han tvilte derpå, at kunne finne den igjen, eftersom der er gåen skogvarme siden den tid. Men han sa seg ingen forstand den tid at ha på enten det var en delesten eller ikke, videre enn Ole Lerberg sa for ham som forind bemeldt.

Halvor Olsen provet, at for ungefehr seksten år siden, gikk han allene opp i marken mellem Lerberg og Ask. Da fant han oppe i S.57 a. åsen, syndenfor Knutssnar, en sten som sto voksen uti en stor bjerk (!), som den tid bar grønt løv, men var avslagen i toppen. Men han visste ikke enten det skulle være delesten eller ikke. Ellers sa han at bjerken sto på den nordøstre side av stenen, og bjerken hellede i øster. Men hvor stenen henviste, det visste han ikke.

Efter tilspørgelse sa han ei egentlig kunne vite steden hvor samme bjerk og sten stod, men han visste vel åsleien. Videre va ei hans provning derom.

Hans Korsdal provet, at for ungefehr 30 år siden, da han var en liten dreng, og hans fader Kristen som da bodde på Karlsrud, sa for ham, at den tid han bodde på Røyseng, da kom han ikke lenger med sine egedeler enn vester på høyeste hjemåsen. Og de på Ask holdt ham ifra at han ikke måtte komme lenger, for de hadde sin seter og gildremark der vesten for.

Videre sa hans fader for ham, at de på Røyseng hadde deres egedeler i nord til Holmekjenn, og ned ved Trytekjennbekken i elven nedenfor Lille Heieren. Siden efter hans faders død, kom han at tjene hos Tomas Ask, og det kan være ungefehr 21 år siden. Da hadde Ole Lerberg hugget femten tylter tømmer synden og østen for Svartkjenn, hvilket tømmer Tomas Ask tok fra ham, dog foruten noen prosess eller dom, og leverte det til Jacob Lut i Aklangen ved dammen. Og han hørte ikke at Ole Lerberg talte noe videre derom. Siden om høsten derefter, da var han med Tomas Ask i Svartkjenn at fiske. Da viste Tomas Ask ham en sten stående oppe i åsen, og sa det var delesten imellem Ask og Lerberg. Og der var voksen en stor bjerk over samme sten, så jaren av bjerken var S.57 b. voksen over stenen og toppen var avbrudt på bjerken. Og var en liten tynn firekantet sten, og han viste ende i nord som han kunne tykke. Dog han hadde ingen compass at se det så like efter hva strek det kunne være, eller hadde så lite forstand derpå de tider.

Helge Gåsefet provet, at han tillikemed fornevnte Hans Korsdal var efter befaling i beskikkelsevis på tredje år siden, hos Ole Tangen, Peder Skotland og Ole Støveren, at forfare deres tilstand om Ask eiger. Hvilke gav dennem tilsvar som på beskikkelse finnes tegnet. Hvilken nu av Jørgen Nilsen ble inngiven og lydeligen for dennem opplest og des tilstand, dat.16, januar 1684.

Fornevnte Helge Gåsefet såvelsom Hans Korsdalen, sa seg ved deres ed at ville og kunne bekrefte, at således for dennem tilstått, som på samme beskikkelse finnesa skrevet. Dog der ble ikke av de beskikkede gjort noen ed for dennem derpå.

Gjertrud Pedersdatter, som sa seg ved 80 år gammel, provet at den seter som de kaller Ask hjemseter, det kan hun ikke annet minnes siden hun var 12 år gammel, enn har fulgt og hørt dennem til på Ask, som hun har hørt av andre. Såsom først og fornemmelig av Gudbrand Oppen, som hun tjente i ni år. Og foruten fornevnte Gudbrand Oppens beretning, har hun også hørt det av andre flere gamle folk, som hun ei så egentlig visste at navngi.

Nok provet hun at hennes avdøde broder, Even Røyseng, sa for henne, at Røyseng eiger til hjemrast skulle ikke gå lenger enn oppå moen ende opp fra Røyseng, og så til Holmekjenn. Og han sa at der finnes en sten østen for en liten ås utmed en myredokk og en liten mo østen og sør ved Holmekjennet. Og sa det skulle være en delesten. Men ikke nevnte hva gårder det skulle være dele imellem.

Efter tilspørgelse sa hun at hun ei selv hadde sett samme sten. Disse fornevnte prov har således gjort deres tilstand uten eds avlegg. Hvilke Jørgen Nilsen var begjærendes at måtte anwise på åsteden de steder og leilighet som de har omprovet, og så derefter tas til ed.

Derimot protesterte Lars Madssen med formening, at samme prov ei kan være til noen etterretning, eller behøves til noen videre åsteds gang eller anvisning, eftersom de selv ingen etterrettelig videnskap har om dele eller eidedelens beskaffenhet, videre enn de av andre skal ha hørt og for dennem berettet. Og var derfor begjærendes dom i saken efter hans forrig protestation. Jørgen Nilsen end videre inngav Tomas Asks skriftlige innlegg dat.idag.

S.58 b. Og såsom disse idag av Tomas Ask fremstillede prov ei befinnes eller eragtes så stridige imot de forrige prov, at deres eds tagelse kunne hindres eller vegres, hvorfor disse fornevnte idag førte prov har avlagt deres ed på samme deres provning, som forinnført, og for dennem opplest.

Og såsom vi efter seneste åstedens erfaring og beskrivelse supra innført, ei kan eragte disse fornevnte idag førte prov til noen bedre rettleiding eller egen vitende forklaring, så har vi eragtet ufornöden, derefter at begi oss videre til skogs efter Jørgen Nilsens påstand.

Medens oss saken, efter citantens fullmektiges strikte påstand, til doms foretaget, er derutinnen således forefunden og avsagt: At efterdi Tomas Ask ei har ført noen lovlig bevislighet om noe annet etterretteligere dele, enn det som nestleden 8.juli av oss er eftersett, forsåvidt og protocollert, ei heller lovlig bevist hans foregivende uti det at Lerbergs eidedeler mere enn Asks på lengden skulle avkortes, så har vi ei annetkunne skjønne og

S.59 a. forefinne, enn samme begrenskede og beskrevne stene og steder, og efter den rem og anvisning som derom beskreven, jo bør holdes og følges for rette dele imellem Lerberg og Ask, eftersom det også mesten overenskommer med den rem og dele som er imellem Ask og Hjelle, med flere gårder på den syndre side.

Og Lerberg eiger efter sin rem at gå like så langt og på lengden som Asks eidedeler, inntil andre gårders eidedeler eller sameige vedtar.

Hvorpå følger at såvidt av denne påstevnte hugst av Tomas Ask, eller efter hans hjemmel, over dette fornevnte dele befinnes at være begått, bør han efter loven lands leiebolkens 19.capt., efter des lovlig taksering og vordering, at opprette citanten med des landnåms bøter og årsakelige omkostning, som for denne sinde kan eragtes til ti riksdaler.

Efter at denne avsigt var protokollert, var Jens Sax på monsr.Jacob Luts vegne, begjærendes at måtte få innført Jens Sørums og Knut Veiens tilstand, efter hans tilspørgelse, om den vid som Jacob Lut latt hugge, og de i forleden vinter besiktet, om noe derav befantes at være på Asks eiger over dette forinnførte dele. Dertil svarte de, at de intet befant derav innpå Ask eiger over dette dele, men nord og nordvest ved og fra Borkedalen. Og var alt norden og nordvest ifra den seter som de kaller Ask hjemseter.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE
16.august 1687.

Lagrettesmenn: Gudbrand Gomnes, Kristen Gomnes, Jørgen Fjeld, Siver Gomnes, Rasmus Gomnes og Mikkell Fjeld.
S.59 b. Var overværendes bygdelenmannen Johannes Svarstad.

Hvor da den hederlige og veledle mann hr.Henrik Opdal, for oss produserte en høy respective rigens citation, dat.7.juni 1687, ved hvilken han latt hitstevne Sven Hågensen Moen, Anders Hågensen, Arne Knutsen og Anders Pedersen, sökende deres sannferdige provning om den overfall og usømmelige adferd Kristen Olsen hannem i Hole prestegård med besignet(?) nestleden 28.mai. Og til samme prov at påhøre, hitstevnet den dragon av Modum Kristen Olsen, som samme overlaster begått, efter derom stevningens videre bemeld, som efter des oppskrift befinnes for de vedkommende lovlig at være forkynt.

Den fornevnte dragon Kristen Olsen møtte ei tilstede, ei heller noen på hans vegne til stevningen at svare eller provene at anhøre, allikevel han efter stevningens oppskrifts utvisning befinnes at være lovlig stevnet.

Av de innstevnte prov forestillet seg Anders Hågensen, Arne Knutsen og Anders Pedersen. Hvilke enhver for seg avla deres S.60 a. provning og tilstand som følger:

Anders Hågensen provet, at nestleden som var lørdagen nest efter pinseuken, som han med flere tømrede på en låve i Hole prestegård, da kom den dragon Kristen Olsen av Modum i prestegården, og spurte om drengen Siver var kommen igjen med hesten. Dertil svarte Anders og de andre hannem, at drengen kom inatt med hesten, og at hesten sto i stallen. Da sa fornevnte dragon: "Er det rett at sette hesten i stallen, de kunne sleppe hannem i engen, som han kunne få ete". Dertil svarte de andre hannem, at hesten hadde høy at ete. Spurte også fornevnte dragon dennem om presten var hjemme, og sa: "Jeg får at høre om jeg skal ha noen betaling for hesten, og i ringeste at måtte ha halv betaling for den". Dermed gikk dragonen hen i stallen og tok hesten ut, og leide den hen til dem i fegården som de sto og tømrede. Var meget vred og sa de hadde skammelig faret med hans hest, så han kunne neppe kjenne den igjen. Og sa der var ei annet enn skinn og ben på den, og han larmet meget ille derfor. Men hvor han da drog hen med hesten, gav han ei akt efter, førend S.60 b. om et litet stund derefter. Da kom samme dragon atter igjen og spurte efter drengen Siver. Spurte også om et bisschen og to hestesko. og sa at han ikke kunne ta sin lue eller geheng at legge i munnen på hesten. Et litet stund efter at han var gått fra dem inn i gården, da hørte han at fornevnte dragon han larmet i stallen med presten og med drengen Siver. Og som de var kommen ut av stallen, da ropte presten til Anders og de andre som tømret, bad dem komme og se hvorledes samme dragon overfalt hannem, og drog sin "kaare" (korde) til hannem. Og sa at de skulle være vitner derpå.

Og som de kom hen til dem, dog på et lite stykke nær, så de hverken rørte eller talte ved hannem, ropte dragonen og sa: "Lader mig bliffue karle", og dermed drog han sin korde ut og

vendte seg mot presten med den, og hadde den og hevet i været imot presten og ikke imot dennem.

Eftersom de ikke kunne fornemme at han den tid så til dennem engang, imidlertid hørte han hannem si til presten, alt med ondt sinde og vredaktighet, at han krevde hannem ingen hest, men at han leverte hesten til drengen Siver, som skulle fli den til Peder Hundstad og Jørgen Fjeld, som skulle ha den til skifte. Dermed tok presten hannem med den ene hånd i akselen og sa: "Av min gård, din skurk". Dertil svarer dragonen, at han hadde tjent S.61 a. kongen i 24 år, og ingen ennu hadde kalt ham skurk. Sa videre, "la meg gå veien", og gikk dermed like ad dammen i fegården, på den side som var overgrodd med gress, og ble noe våt og skitten.

Siden etter han hadde gått der noen stund i gården, kom presten ut igjen og sa til ham: "Du har skikket deg vell i min gård, og draget korde til meg". Dertil svarte dragonen: "Der er stor skade skjedd, se hvor blodet renner ned etter helene". Dermed gikk han ut på marken, svinget seg om og sa: "Jeg heter Kristen von Norenberg".

Videre var ei hans provning.

De andre tvende prov Arne Knutsen og Anders Pedersen provet og tilsto at ha hosværet, sett og hørt således at være talt og tilgåen, likeledes og i alle måter som fornevnte Anders Hågensen derom provet og tilstått har som forinnført.

Dog provet de dette ennvidere, at ha hørt av dragonen samme tid si til hr.Henrik: "Var I ikke en prest, da skulle I vel få annet at vite". Dertil svarte presten ham: "Det var vakkert at hugge en prest". Derpå svarte dragonen: "Jeg vet I har fått stor skade, blodet renner ned etter helene". Derefter sa hr.Henrik til ham: "Jeg skal skikke bud til majoren og til fogden, og la sette deg i arrest". Dertil svarte dragonen, og sa majoren skal akte seg om han kommer, at han ikke får samme rett som han fikk av sundguttene i Storøen.

Uti det øvrige var deres provning like med Anders Hågensen tilstand, som forinnbemeldt.

S.61 b. På samme provning avla fornevnte trende prov deres ed. Det fjerde prov Sven Hågensen Moen, møter ei tilstede, hvorfor ko.ma.fogd har sin tiltale til ham for hans overhørighets sigt, så fremt han ikke lovlig forfall og undskyldning seg til befrielse kan bevise.

S.80 b. RETTERGANG PÅ TOSSEVIK OG DE OMTVISTIGE EIGEDELER OG

ÅSTED 27.september 1687,

imellem Tossevik og Strande i Ådalen i Norderhov prestegjeld, efter en høyrespective rigens citations tilhold.

Var hosværende uti bygdelensmannens sted Peder Rasmussen Rå, samt efternevnte lagrettesmenn: Ole Halvorsen Ringerud, Peder Finnsand, Lars Bergsund, Jens og Johannes Grønvold samt Engebret Haugerud.

Og såsom stevningen lyder til den 26.september som var igår, at skulle møtes og foretas, så har jeg med Peder Rasmussen, samt Lars Bergsund og Ole Ringerud oss i aftes ved avdagingen på Tosseviken innfunden, eftersom formedelst den lange og besværlige vei, dagen ei lenger kunne tilstrekke.

Har ved Jon Solum og Jon Finnsand de innstevnte Strande besittere, så og Hans Hansen på sin moders vegne, budskikket, de seg enten da eller idag efter stevningen ville innstille etc. Har så citanten Peder Flaskerud idag for oss uti rette produsert høybe.te rigens citation, dat.11.aug.1687, hvorved han hitstevnet og tiltaler Mikkell og Johannes Strande for skoghugst uti Tossevik skog og egedeler.

Item dertil stevnet Ingebor, salig Hans Hansens, som Strande ved pant rådig, så og Jon Hansen ved Hønnefoss og Ole Andersen Ringerud, at gjøre deres sannferdige opplysning i saken.

Nok stevnet Tosten Bergsund med citantens faders brev på S.81 a. Tossevik, efter derom stevningens videre bemeld.

De innstevnte Strandens besiddere møtte selv uti rette.

Og på Ingeborg, salig Hans Hansens vegne, møtte hennes sønn Hans Hansen.

Hans Johansen møtte selv i rette. Jon Finnsand svarte uti Ole Andersen Ringeruds forfall.

På Tosten Bergsunds vegne svarte Peder Rasmussen, og fremstillet tvende brev om Tossevik, det ene et pantebrev på Tossevik for 4 dlr., dat.28.september 1620, det annet av Torkel Karlsen til salig Hans Samuelsen utstedt på fornevnte Tossevik, dat.7.mars 1637, med påskrift igjen at være av Hans Samuelsen til Halvor Nøkleby transporteret den 16.august 1641. Hvilke breve melder aldeles intet om noe skjelne eller dele.

Og eftersom ingen av partene, efter tilspørgelse, hadde noen utveis eller delesbrev, ei heller visste noe dele eller rette delestene at anvise, så var Peder Flaskerud av oss begjærendes, at et lovlig og skjellig dele måtte opprettes, som de efterdags kunne vite at rette seg efter.

Hvilket vi også efter efter egedelernes mueligste begranskning, og voris skjønnsomhet såvidt oss på denne tid, mueligt har efterkommet således, at vi har forefunden, at rette skjelne og dele imellem Peder Flaskeruds gård, nemlig Tosseviks, og Strande eiger, bør være digt sønden ved Stenbekken, hvor vi nedsatte en delesten med en liten stenrøys omkring. Og skjelnet derefter at gå like i øster og vester. Videre der ende vesten for, satte vi tre andre stene, hvorav den siste ble nedsatt digt østen ved tømmerveien nørdest på Kvernhaugen, og viser så videre opp ad åsen ende i vester, og så ende i øster fra samme delesten og ned i fjorden, som kalles Sperilen.

Hvilket dele de herefter bør holde seg etterrettelig.

Men hvis hugst eller tømmerbruk noen av partene på enten sider over samme dele kan ha hittil åvrket, enten det er fremdreven

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
=====	=====	=====	=====	=====
		Egger elven	35	5
		Gundereng	35	7,8
		Gundereng skog	35	7,8
		Piogen (Pjtkka)	35	8
		Hestegården	35	8
		Gomnes i Hole	35	8,19,31,38,40,41
		Norge	35	12,36,38
		Vik	35	16
		Rytterager	35	19
		Midt Haug bakken	35	22
		Moekastet	35	23
		Moe skog	35	23
		Heieren Lille	35	29
		Hole prestegård	35	31
		Hallingdalen	35	3
		Ask,	35	1,25,26,28,29,30
		Norderhov	35	1,2,12,24,40,43,45
		Fosse sag, Hønefoss	35	2
		Struksnes, Land Pr.g	35	2
		Christiania	35	1
		Trøgstad	35	2,12,17,18,43,45
		Dybendal	35	2
		Aggersli	35	2
		Hønnefossen	35	2
		Berger sag, Hønefoss	35	2
		Flaskerud ødegård	35	2
		Semmen søre	35	2
		Veigsall Vestre	35	2
		Fleskerud plass	35	3
		Viul hengsle	35	44,45
		Hole	35	4
		Bergsgården	35	46
		Sjurslykkje	35	46
		Sørum	35	48
		Berggården	35	21
		Krokstogen	35	48
		Viksfjerdings	35	7
		Ringerike	35	7,8
		Åserne, Viksfjering	35	7
		Hverven	35	17
		Svarverud	35	8
		Lerberg	35	25,26,27,28,30
		Svarverud skog	35	8
		Li, Norderhov	35	9
		Moe, Steinsfjeringn	35	22
		Dalsmarken	35	17
		Dalstøen	35	17
		Borkedalen	35	30
		Ørteshoved, Ørteshue	35	18,46
		Blikrud skog	35	18,46
		Ørteshue skog	35	18,46
		Storøen	35	19
		Svartkjennoset	35	25,26,27
		Lerberg skog	35	24
		Lerbergs utmark	35	25
		Røyseng	35	25,29
		Ask hjemseter	35	25,29,30
		Kroppekjenn	35	26
		Hemseterkjenn	35	26

Svartkjenn(et)	35	27,29
Lerbergmarken	35	28
Knutssnar	35	28
Frankrike	35	42
Gile	35	47
Storøen	35	32
Tossevik	35	33
Strande	35	33,34
Ådalen i Norderhov	35	33
Viulsagen	35	44,45
Frognøen	35	41
Aslaksrud, i Haug	35	41
Skøyen, Land Pr.gjel	35	2
Stensbekken	35	33
Sand, Land Pr.gjeld	35	2
Skollerud,	35	2,34,38
Herredsbygden	35	34
Skollerud skog	35	35
Myre i Ullerål	35	36
Ullerål	35	36
Vekkeren	35	48
Fegri	35	41
Tandberg,	35	24
Bragernes prosti	35	42
Skjørvold	35	43
Vågårdskogen	35	5
Hønen	35	44
Knestang	35	45
Hønnefoss	35	45
Viul	35	45
Sognedalen	35	46
Slette	35	46
Setrang	35	48
Hole kirke	35	20
Tronrud	35	1
Gjermundbo	35	12
Haug's anneks,	35	41
Sperilen	35	33
Hallingdal	35	37
Aklangen	35	25,29
Hallingby	35	47
Veme nedre	35	37,43
Blikrud	35	46
Trytekjennbekken	35	29
Skjærdals kvernbruk	35	41
Aklangen ved dammen	35	29
Skjærdal(en)	35	6,9,20,41
Tossevik skog	35	33
Trøgstad	35	4,7,35,36,37,40
Kvernhaugen	35	33
Hjelmerud	35	1
Myre ødegård	35	36
Hjelle	35	1,30
Gomnes, Hole	35	4
Sifferud, Land Pr.gj	35	2
Askeiger	35	26
Nøkleby	35	2
Hverven	35	4
Bårdrud, i Norderhov	35	6,7,13
Soknedalen	35	1,43,46
Skjærdals sager	35	41
Krakstad gård	35	47
Kjos	35	46

Holmekjenn 35 29

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
	Stochflet		35	1
Albrit	Kruse		35	1
Alf		Gundersby	35	35,37
Amund		Veksal	35	34
Anders	Jørgensen	Viul	35	6,13,14,15,16,19,38,40,44
Anders	Nilsen Moss		35	7,47
Anders		Sørum	35	22
Anders		Rud	35	46
Anders		Horum	35	11
Anders		Ru, (Rud)	35	8
Anders	Jonsen	Åsterud	35	21,48,49
Anders	Olsen		35	14,15,16,40
Anders	Nilsen	(Gile)	35	47
Anders	Pedersen		35	31,32
Anders	Engebretsen ved	Hønefoss	35	44,45
Anders		Karlsruud	35	1,4,24,25
Anders	Henriksen ved	Hønefoss	35	44,45
Anders	Simensen		35	9,10,41
Anders	Bojesen, Boyesen		35	12,19
Anders	Hågensen		35	31,32
Anders		Olde av Soknedalen	35	43
Anders	Jørgensen		35	3,4,5,9,20,21,39,41,45
Anders	Hågensen		35	11
Anders +		Hverven	35	17
Anne	Mogensdatter		35	3
Anne	Torbjørnsdatter	Follum	35	3
Arne	Knutsen		35	31,32
Augustinus		Haga	35	1
Birgete	Sal.Gunvald Vik		35	16,19
Birgitte	Torbjørnsdatter	Vik	35	13,19,40
Bjørn		Flekshaug	35	41
Caspar	Brochenhuus		35	28
Chatrine	Sal.J.Pedersen		35	6,9
Christen	Christensen		35	41
Christen	Christensen		35	2
Christian	Tommesen		35	3,6,9,13,19,38,41,45,47,48
Claus	Hansen		35	12
Claus	Hogern (?)		35	7
Daniel	Knof		35	47
Daniel	Holgensen på	Li	35	10
Ellef		Tandberg	35	48
Elling		Lerberg	35	25
Elling		Oppegård	35	37,43
Embret		Veisten	35	1
Engebret		Opsal	35	4,9,38
Engebret		Haugerud	35	33
Engebret		Leine	35	43
Engebret		Hesselberg	35	13
Engebret		Marigård	35	24,27
Engebret		Veisten	35	7,9,24
Erik		Stiksrud	35	41
Erik		Aurdal	35	41
Erik	Hansen Must		35	41
Erik		Tandberg	35	9,13,14,16,24,35,37,43
Erik	Andersen ved	Hønefoss	35	44,45
Erik +		Slevik	35	7
Even +	Pedersen ?	Røyseng	35	29
Frands +	Nilsen		35	47
Fredrik		Lundesgården	35	46

Fredrik		Sjurslykkje	35	46
Gabriel	Brun, Bron		35	34, 35
Gjertrud	Knutsdatter	Berggården	35	21
Gjertrud	Pedersdatter		35	28, 29
Gregers	Mortensen		35	2
Gudbrand		Gomnes	35	31
Gudbrand		Slette	35	18
Gudbrand		Slette	35	46
Gudbrand		Setrang	35	35, 37
Gudbrand		Oppen	35	29
Gudbrand		Løken	35	4
Gudbrand		Løken	35	19
Gudbrand		Hov	35	8
Gunder	Sørensen		35	12
Gunder		Berg	35	18, 46
Gunvald +		Vik	35	13, 14, 15, 16, 19, 20, 40, 41
Guri	Halvorsdatter		35	2
Guttorm +	Trulsen		35	12
Halvor		Bråk	35	1, 7, 9, 12, 24, 38, 43
Halvor		Hengsle	35	11
Halvor	Tollesen		35	25
Halvor		Nøkleby	35	33
Halvor	Olsen		35	27, 28
Halvor	Tollefsen		35	2, 16, 40
Hannibals	krig		35	46
Hans		Solum	35	4
Hans		Korsdal(en)	35	1, 27, 28, 29
Hans	Hansen		35	33, 34
Hans	Johansen		35	33
Hans		Averøen	35	1, 24, 25
Hans	Munch		35	42
Hans	Larsen		35	18, 19, 25, 26, 48
Hans	Kristensen	Korsdal(en)	35	29
Hans	Abel (cornet)		35	13
Hans		By, Bye	35	5, 6, 20, 21, 38, 39
Hans +	Samuelson		35	33
Hans +	Hansen Riber		35	47
Hans +	Hansen d.e. på	Bragernes	35	43
Hans Jørgen	Johansen		35	25
Helge		Gåsefet	35	27, 28, 29
Helge		Berg, Soknedalen	35	18, 43, 46
Helge		Østveme	35	37
Helge		Berg av Soknedalen	35	37
Helloug		Fjeld	35	8
Henrik	Pettersen		35	1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 19, 22, 35, 38, 40
Henrik	Pettersen		35	41, 43, 47, 48
Henrik		Opdal	35	16, 31, 41
Henrik	Prest		35	32
Henrik.J. v	Rommellhoff	(Capitani)	35	7
Herman		Åsen	35	17
Ingeborg	Sal.Hans Hansen		35	33
Ingri	Aslesdatter		35	2
Iver		Hjelle	35	1, 4
Iver		Halsteinsrud	35	2, 6, 12, 17, 37
Jacob	Lut, Lutt,		35	1, 2, 6, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 34, 35, 38
Jacob		Li	35	9, 10
Jens		Nordby	35	24
Jens	Nilsen	Moe	35	11
Jens		Vesetrud	35	41
Jens		Sørum	35	2, 12, 17, 30, 34, 37
Jens	Sax		35	4, 30
Jens		Grønvold	35	33, 34
Jens		Moe	35	6, 9, 11, 12, 19, 22, 23, 24

Jens	Nilsen	Mo, Moe,	35	9, 23
Jens	Pedersen	Pharo	35	2
Jens +	Pedersen på	Bragernes	35	6, 9
Johannes	Abrahamsen	Svarstad	35	11
Johannes		Grønvold	35	33, 34, 35
Johannes		Svarstad	35	4, 9, 11, 19, 22, 24, 38, 48, 49
Johannes		Strande	35	33, 34
Johannes		Egge	35	1
Johannes		Egge	35	12
Jon		Finnsand	35	33
Jon	Olsen	Skjørsvold	35	7, 35, 43, 48
Jon		Solum	35	33
Jon		Follum	35	34
Jon		Hønen	35	8
Jon	Andersen	Åsterud	35	21, 22, 48, 49
Jon	Valders ved	Hønefoss	35	44
Jon	Hansen ved	Hønefoss	35	33
Jon	Hansen	Valders	35	45
Jul		Rud	35	48
Jøran	Knutsdatter	Blikrud	35	18, 46
Jørgen	Phillipsen		35	3, 4, 5, 9, 11, 20, 22, 23, 24, 28, 36, 38
Jørgen	Dehor		35	8
Jørgen		Fjeld	35	4
Jørgen		Hole	35	27, 28
Jørgen	Hågensen	Oppen	35	34
Jørgen	Mecher		35	1, 4, 7, 8
Jørgen	Nilsen		35	28, 29, 30, 42, 44
Jørgen		Oppen	35	34
Jørgen	Larsen		35	23, 24, 25, 36, 44, 45
Jørgen	Larsen på	Hønen	35	1
Jørgen		Fjeld	35	11, 19, 22, 31, 32, 48
Jørgen	Phillipsen		35	39, 44, 45
Kari	Sal.S.Bårdruds		35	37
Karl	Aslesen	Røste	35	34
Karl		Røstøe (Røste)	35	34
Kiersti	Pedersdatter		35	21
Kirsti	Eriksdatter	Veme	35	37
Kjersti	Olsdatter	Haug	35	21
Knut	Villadsen		35	36
Knut		Tandberg	35	4
Knut		Ve	35	2, 6, 12, 17
Knut	Riber		35	3
Knut		Pjåka	35	4, 38
Knut		Vaker	35	9
Knut		Berggården	35	21, 38
Knut		Veien	35	2, 6, 12, 17, 30
Knut	Olsen Riber		35	3
Kristen	Olsen dragon i	Modum	35	31
Kristen		Frøoug (Frøhaug)	35	8
Kristen	Johansen		35	9
Kristen		Gomnes	35	6, 9, 31
Kristen	Villadsen	(Trøgstad)	35	24, 28
Kristen +		Karlsruud, Røyseng,	35	29
Kristen von	Norenberg		35	31
Kristoffer		Haldum	35	2, 12, 17
Kristoffer		Bili	35	9
Kristoffer		Røyseng	35	12, 26, 27, 35
Kristoffer		Sjurslykkje	35	46
L.	Madtsen		35	10
Lars		Onsaker	35	6, 9
Lars		Loe	35	4
Lars	Nilsen		35	9
Lars	Jacobsen		35	9

Lars	Madsen	Loe	35	4
Lars		Bergsund	35	33,34,35
Lars		Veisten	35	1
Lars	Madssen		35	25,26,27,28,30
Lars	Madsen	Hougaard	35	24
Lars	Siversen Finne		35	48
Lars	Larsen	Spydeberg	35	2
Lars	Olsen		35	3
Lars		Rakkestad	35	7
Lars	Christensen		35	2,12,19
Lars	Madtsen		35	11,23,
Lars +	Jacobsen		35	41
Lars +	Larsen		35	12,34,35
Live	Toresdatter	Stiksrud	35	21
Mads		Burrud (Bure)	35	4,38
Mads		Sørum	35	11,19
Mads		Lerberg	35	12,26,27
Mads		Sørum	35	11
Madts	Trulsen av	Christiania	35	2
Maren	Olsdatter		35	48
Maren	Mortensdatter	Gile	35	13,15
Margrete	Andersdatter		35	13,15,40
Marquart	Maagelsen	(Oberst-liutenant)	35	7
Marte	Ellingsdatter	(Lerberg)	35	25
Mathias	Tonsberg		35	12,36,44
Mattis	Gregersen Finne		35	48
Mette	Olsdatter		35	48
Mette	Mortensdatter		35	13,14,16,40
Mikkel		Fjeld	35	4,11,19,31,
Mikkel		Veksal	35	34
Mikkel		Gillaug (Gile)	35	7,42,47
Mikkel		Strande	35	33,34
Mikkel	Nilsen	Gile	35	42
Morten +	Larsen		35	2
Narve		Veme	35	6,7,13,37,43
Nils	Rasmussen		35	43
Nils	Larsen		35	22
Nils		Moe	35	43
Nils		Hverven	35	1,4,17,18,43
Nils		Follum	35	6
Nils	Villadsen		35	10
Nils	Johansen	By	35	40
Nils		Bjørke	35	19
Nils	Johansen	Bye	35	19,20
Nils	Jacobsen		35	45
Nils	Rasmussen		35	37
Nils		By, Bye	35	4,38,48
Nils +	Olsen ved	Hønefoss	35	12
Ole	Hansen	Fjeld	35	13
Ole	Halvorsen	Ringerud	35	33,34
Ole	Bjørnsen	Stadum	35	6,9,48
Ole		Vesetrud	35	4,38
Ole	Olsen	Kjos	35	46
Ole		Lore	35	11
Ole		Tangen	35	29
Ole		Gjesvold	35	8
Ole	(unge el.lille)	Kjos	35	18
Ole	Siversen	Vaker	35	1,35,37
Ole		Veholt	35	1,12
Ole	Andersen	Ringerud	35	33
Ole	Olsen	Onsaker	35	19,20
Ole	Bjørnsen		35	9
Ole	Rasmussen		35	44

Ole	Kristensen	Mo	35	9,10
Ole		Onsaker	35	40,41,
Ole	Engebretsen	Rangkleif	35	44
Ole		Bjørke	35	1,9
Ole		Støveren	35	29
Ole	Andersen	Lerberg	35	25
Ole		Amundrud	35	41
Ole		Kjos	35	46
Ole		Amundrud	35	42
Ole	Hansen	Fjeld i Hole	35	6,7
Ole +	Torkelsen		35	8,43
Ole +		Lerberg	35	26,27,28,29
Ole (gamle)		Kjos	35	18,46
Otte	Jacobsen		35	8,42,44
Paul		Hval	35	3
Paul		Sundby	35	43
Paul	Alfsen	Hval	35	3
Paul +	Jensen	Aslaksrud	35	42,44
Peder	Pedersen	Haug	35	21,22,48,49
Peder	Sørensen av	Bragernes	35	12,34,35,
Peder		Hamnor	35	19,20,40,47
Peder	Rasmussen	Rå	35	7,8,33,34,35,37,41,43,45,47
Peder	Steffensen	Haug	35	22
Peder	Rasmussen		35	44
Peder		Valbekken	35	17
Peder		Skotland	35	29,46
Peder		Finnsand	35	33,34
Peder	Olsen	Sørum	35	48
Peder	Olsen	Sørum	35	43
Peder	Elisassen		35	9
Peder		Hundstad	35	32
Peder		Hverven	35	4
Peder		Knestang	35	6
Peder		Haug	35	48,49
Peder	(Unge)	Haug	35	21
Peder	Paulsen		35	42
Peder		Løken	35	38,48
Peder	Madsen		35	3
Peder		Flaskerud	35	33,34
Ragnhild +		Moe	35	23,24
Rasmus		Veisten	35	1,7,9,24,43
Rasmus	Mikkelsen	(Soldat)	35	4
Rasmus		Gomnes	35	31
Reier		Bønsnes	35	43
Rolf		Rudsødegården	35	19,20,41
Sidsel	Sal.P.Jensen	Aslaksrud	35	42,44
Siver		Gomnes	35	31,38
Siver		Tandberg	35	4,24,37
Siver	Svendsen		35	47
Siver		Kolkind	35	22,49
Siver	dreng på	Prestegården	35	31,32
Solve +		Bårud	35	7,37,43
Stener		Aslaksrud	35	41,44
Stener		Aslaksrud	35	42
Sven	Hågensen	Moen	35	31,32
Sven		Tveita	35	46
Sven	Nilsen	Lo	35	48
Svend		Hverven	35	4,17,18
Søren	Rasmussen		35	19
Søren	Andersen Jembt	(Jemt)	35	16,40
Søren	Andersen		35	44
Søren	Bendiksen ved	Hønefoss	35	13,16,40
Søren	Jørgensen	Bjørnstad	35	48

Søren +	Pedersen		35	47
Tarald		Solberg	35	4,38
Tolle		Grefsrud	35	4
Tolle(f)		Haug	35	4,38
Tollef		Gjesvold	35	19,20,41
Tomas		Hauge (Opsal)	35	12
Tomas		Ask	35	1,2,3,4,18,19,24,25,26,27,28,29,
Tomas		Haugen (Opsal)	35	2,6,17,37
Tomas	Gudbrandsen	Ask	35	36
Tomas		Ask	35	30
Tommas	Russell		35	2
Tommes +	Tommesen		35	7
Tore		Deellen (Deli)	35	7
Tore		Røsholmen	35	48
Tore +		Råen	35	43
Torger	Gudbrandsen	Veisten	35	3
Torger		Breien	35	12,24,25,26
Torkel	Karlsen		35	33
Torkel		Snodalen	35	3
Torsten	Narvesen	Bergsund	35	2,34,38
Torsten		Bergsund	35	2
Tosten		Modalen	35	3
Tosten		Bergsund	35	33,35
Tron		Stadum	35	43
Trond	Olsen	Vaker	35	3
Trond		Vaker	35	9,24,43
Trond		Horum	35	11
Truls	Aslesen	Semmen	35	2
Truls		Semmen	35	2,34,35,38
Villads +		Trøgstad	35	1,3,6,7,12,17,18,36
Villads +	Knutsen	Trøgstad	35	9,43
Østen		Alme	35	17

TOTALS:

Skrevet 469 af de 9,937 poster.

PRIM'RT SORTERINGSFELT: FORNAVN

UDV'LGESESKRITERIUM:
(BOK_NR="35")

